

FINANSMINISTERIET

Budgetoversigt 1

20 12

Maj 2012

FINANSMINISTERIET

Budgetoversigt 1

20 12

Maj 2012

Budgetoversigt 1
Maj 2012

I tabeller kan afrunding medføre,
at tallene ikke summer til totalen.

Publikationen kan bestilles eller afhentes hos:

Rosendahls – Schultz Distribution
Herstedvang 10,
2620 Albertslund
T 43 22 73 00
F 43 63 19 69
E Distribution@rosendahls-schultzgrafisk.dk
www.rosendahls-schultzgrafisk.dk

Henvendelse om publikationen

kan i øvrigt ske til:
Finansministeriet
Udgiftspolitisk center
Christiansborg Slotsplads 1
1218 København K
T 33 92 33 33

Omslag: BGRAPHIC
Foto: Scanpix
Tryk: Rosendahls-Schultz Grafisk
Oplag: 1.000
Pris: 100 kr. inkl. moms
ISBN: 978-87- 87353-08-3

Elektronik Publikation:
ISBN: 978-87-87353-09-0

Publikationen kan hentes på
Finansministeriets hjemmeside:
www.fm.dk

Trykt af Schultz Grafisk, som har licens til brug af svanemærket,
er ISO 14001 miljøcertificeret og ISO 9002 kvalitetscertificeret.

Indhold

1. Indledning	5
2. Statens finanser	15
2.1 Oversigt over statens finanser	16
2.2 Statens udgifter	18
2.3 Statens indtægter	25
2.4 Statens finansieringsbehov og gæld	31
3. Offentlige finanser og finanspolitikken	39
3.1 Offentlige finanser	40
3.2 Offentligt forbrug, beskæftigelse og investeringer	47
3.3 Finanspolitikken aktivitetens virkning	55
3.4 Strukturel saldo	57
4. English summary	63
4.1 General government finances	64
4.2 Fiscal stance	67
4.3 Structural budget balance	68
4.4 Central government finances	70
4.5 Central government financing requirement and debt	71
Bilag 1 Engangsforbedringer og ekstraordinære forhold, 1997-2012	79
Bilag 2 Offentlige finanser, 2011-2013	93

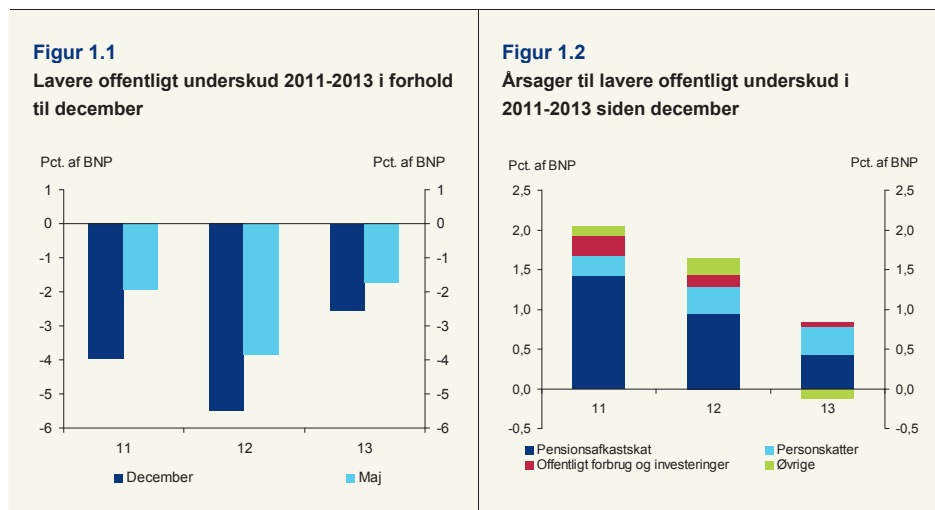

1. Indledning

Der er sket en vis bedring i de internationale konjunkturer siden slutningen af 2011, hvor situationen var præget af stor usikkerhed om håndteringen af statsgældskrisen i en række europæiske lande, *jf. Økonomisk Redegørelse*, maj 2012. Vurderingen af vækstudsigterne for Danmark er under indtryk af en vis bedring i de internationale konjunkturer siden årsskiftet. Der er imidlertid fortsat betydelig usikkerhed om styrken i genopretningen af den internationale økonomi, særligt i euroområdet.

I den resterende del af 2012 og videre ind i 2013 vurderes der at komme mere fremdrift i økonomien. Det afspejler de kraftige stimuli fra lavere renter, regeringens kickstart og udbetalingen af efterlønsbidrag samt en markant styrket forbrugertillid gennem foråret. BNP skønnes at vokse med godt 1 pct. i 2012 og 1½ pct. i 2013.

Der er udsigt til mærkbart lavere underskud i 2012 og 2013 end skønnet i december, *jf. figur 1.1*. Det offentlige underskud ventes nu at blive 70½ mia. kr. i 2012 eller 3,8 pct. af BNP og 32½ mia. kr. i 2013 eller 1,7 pct. af BNP. Det er en nedjustering på 1,7 pct. af BNP i 2012 og 0,8 pct. af BNP i 2013, *jf. figur 1.2*. Samtidig indebærer Danmarks Statistiks foreløbige opgørelse af den offentlige saldo i 2011 et offentligt underskud på knap 35 mia. kr. eller 1,9 pct. af BNP, hvilket er 36½ mia. kr. eller 2,0 pct. af BNP mindre end skønnet i december.

Kilde: Danmarks Statistik og egne skøn.

De lavere underskud afspejler, at de offentlige finanser i Danmark er meget følsomme over for ændrede forudsætninger om udviklingen på de finansielle markeder, olieprisen og konjunktursituationen, *jf. nedenfor*. I årene 2011-13 skal de lavere underskud primært ses i

sammenhæng med lavere renter og højere aktiekursstigninger, som øger de forventede indtægter fra pensionsafkastskatten. Dertil kommer højere personskatteindtægter.

Finanspolitikken er planlagt med udgangspunkt i den strukturelle offentlige saldo, hvor der blandt andet korrigeres for midlertidige udsving i de offentlige finanser afledt af konjunktursituationen, pensionsafkastskatten og Nordsø-indtægterne. Den strukturelle saldo skønnes at blive forbedret fra et beregnet underskud på 1½ pct. i 2010 til balance i 2013. Dermed efterleveres henstillingen fra EU-Kommissionen om en forbedring af den strukturelle saldo på 1½ pct. af BNP i 2011-13, *jf. også nedenfor*.

Den strukturelle saldo skønnes til -0,5 pct. af BNP i 2011 og -0,8 pct. af BNP i 2012. Forværingen af den strukturelle saldo fra 2011 til 2012 skal blandt andet ses i lyset af kickstarten, der blandt andet omfatter fremrykninger af offentlige investeringer.

Finanseffekten skønnes til 0,5 pct. af BNP i 2012. Den finanspolitiske lempelse i 2012 skal ses i lyset af fremrykninger af offentlige investeringer i kickstarten, efterlønsudbetalingerne samt en realvækst i det offentlige forbrug på 1,3 pct. afledt af et lavere udgiftsniveau i 2011. De finanspolitiske lempelser i 2012 påvirker også aktivitetsvæksten i 2013.

Regeringen har sammen med Venstre, Dansk Folkeparti, Enhedslisten og Det Konservative Folkeparti indgået "*Aftale om den danske energipolitik*" i marts 2012, som bringer Danmark i front med en grøn omstilling af økonomien og styrker væksten i 2012 og 2013 ved øgede investeringer. Samtidig er der med finansloven for 2012 indgået aftale om en fremrykning af investeringer til renovering af den almene boligsektor. Samlet set øger kickstartens investeringer i energi og almene boliger aktiviteten med 0,2 pct. af BNP i 2013.

Finanspolitikken for 2013 fastlægges i forbindelse med de kommende aftaler om kommuner og regioners økonomi, finanslovsforslaget i august og efterfølgende finanslovsaftale mv. I konjunkturvurderingen er finanspolitikken i 2013 således baseret på beregningstekniske antagelser med afsæt i finansloven for 2012 mv. Den forudsatte finanspolitik i 2013 skal ses i sammenhæng med kickstartens effekt på investeringerne i energisektoren, den forventede stigning i den økonomiske vækst og efterlevelsen af EU-henstillingen, *jf. Økonomisk Redegørelse*, maj 2012.

Derudover har regeringen sammen med Venstre, Dansk Folkeparti, Det Konservative Folkeparti og Liberal Alliance i maj 2012 aftalt et yderligere løft i investeringerne i almene boliger, som vil medføre et positivt bidrag til vækst og beskæftigelse i 2013. Boligaftalen er imidlertid indgået efter fastlæggelsen af talgrundlaget for prognosen og indgår derfor ikke i skønnene for investeringer, BNP og beskæftigelse.

Samtidig medvirker den ansvarlige linje i den økonomiske politik – herunder finansloven for 2012 og den indgåede aftale om budgetloven – til de aktuelt meget lave renter, som understøtter fremgang i økonomien. Aktivitetsvirkningerne af den samlede økonomiske politik er nærmere beskrevet i *Økonomisk Redegørelse*, maj 2012.

I begyndelsen af maj fremlagde regeringen "*Danmark i arbejde – Udfordringer for dansk økonomi mod 2020*". Regeringens 2020-plan indeholder blandt andet en række ambitiøse pejle-

mærker for vækst og beskæftigelse, herunder at nye reformer skal øge arbejdsuddrevet med 60.000 personer og styrke de offentlige finanser med 14 mia. kr. i 2020.

Offentlige nøgletal i 2011 og 2012

I statsregnskabet for 2011 er underskuddet på statens finanser (den såkaldte DAU-saldo) opgjort til 33 mia. kr., hvilket svarer til -1,9 pct. af BNP, *jf. tabel 1.1*. DAU-underskuddet blev dermed godt 16 mia. kr. mindre end skønnet i *Budgetoversigt 3*, december 2011.

Det mindre underskud på DAU-saldoen kan primært henføres til et ændret skøn over hensættelserne af afgivne tilsagn til tilskud på det almene boligområde, som rent teknisk reducerer statens udgifter med knap 8 mia. kr. i 2011 sammenlignet med decemberskønnet, *jf. kapitel 2*.

Tabel 1.1
Offentlige nøgletal for 2011 og 2012

	2011		2012	
	December	Maj	December	Maj
DAU-saldo (mia. kr.)	-49,3	-33,1	-87,7	-54,1
DAU-saldo (pct. af BNP)	-2,8	-1,9	-4,8	-2,9
DAU-saldo ekskl. engangsforhold (mia. kr.)	-68,4	-60,1	-59,6	-42,9
DAU-saldo ekskl. engangsforhold (pct. af BNP)	-3,8	-3,4	-3,2	-2,3
Statens nettokassesaldo (mia. kr.)	-33,0	-30,2	-78,9	-48,5
Offentlig saldo ¹⁾ (mia. kr.)	-71,2	-34,7	-100,7	-70,4
Offentlig saldo ¹⁾ (pct. af BNP)	-4,0	-1,9	-5,5	-3,8
Strukturel offentlig saldo ²⁾ (pct. af BNP)	-0,8	-0,5	-0,9	-0,8
Realvækst i det offentlige forbrug (pct.)	-0,1	-1,0	0,6	1,3
Realvækst i de offentlige investeringer (pct.)	6,6	3,8	13,9	11,3
Finanseffekt (pct. af BNP)	-0,2	-0,5	0,4	0,5

- 1) Stat, regioner, kommuner og sociale kasser og fonde (A-kasser og Lønmodtagernes Garantifond).
- 2) Den strukturelle saldo tager højde for konjunkturernes påvirkning af de offentlige finanser samt særlige forhold, der primært er afledt af udviklingen på de finansielle markeder.

Det ændrede skøn vedrørende hensættelserne på det almene boligområde påvirker ikke den offentlige saldo. Det offentlige underskud er nedjusteret med 36½ mia. kr., hvilket primært skyldes at indtægterne fra pensionsafkastskatten vedrørende indkomståret 2011 er opjusteret med 25½ mia. kr.

Indtægterne fra pensionsafkastskatten vedrørende indkomståret 2011 indbetales først i 2012, hvor de påvirker DAU-underskuddet og nettokasseunderskuddet. Det er den væsentligste årsag til, at DAU- og nettokasseunderskuddet er nedjusteret med hhv. 33½ og 30½ mia. kr. i 2012.

Det offentlige underskud skønnes til 70½ mia. kr. i 2012 eller 3,8 pct. af BNP. Underskuddet er nedjusteret med 30½ mia. kr. i forhold til decembervurderingen. Det lavere underskud skal navnlig ses i sammenhæng med, at pensionsafkastskatten vedrørende indkomståret 2012 er opjusteret med 17¼ mia. kr. primært afledt af store aktiekursstigninger i de første måneder af 2012. Dertil kommer højere indtægter fra personskatter.

Stigningen i det offentlige underskud fra 2011 til 2012 skal ses i sammenhæng med efterlønsudbetalingerne, som skønnes at øge underskuddet med ca. 1 pct. af BNP i 2012 samt fremrykninger af offentlige investeringer til 2012 som led i kickstarten.

Underskuddet på den strukturelle saldo øges fra -0,5 pct. af BNP i 2011 til -0,8 pct. af BNP i 2012, hvilket primært afspejler kickstarten og en realvækst i det offentlige forbrug på 1,3 pct. Der er samtidig udsigt til, at den strukturelle saldo forbedres med 1½ pct. af BNP fra 2010 til 2013. Det er på linje med Danmarks EU-henstilling.

I forhold til decembervurderingen er realvæksten i det offentlige forbrug i 2011 nedjusteret fra -0,1 pct. til -1,0 pct. af BNP. Den lavere realvækst skal ses i lyset af de lavere nominelle forbrugsudgifter på 3¼ mia. kr. i 2011, hvilket primært er afledt af lavere driftsudgifter end budgetteret i kommuner og regioner. Som følge af det lavere forbrugsniveau i 2011 og et uændret niveau i 2012 opjusteres realvæksten i 2012 fra 0,6 pct. til 1,3 pct.

I 2012 er de nominelle offentlige investeringer nedjusteret med 3 mia. kr. primært afledt af, at der ventes et mindre forbrug på en række statslige vejprojekter. Med afsæt i den nominelle nedjustering er realvæksten i de offentlige investeringer nedjusteret fra 13,9 pct. til 11,3 pct. i 2012.

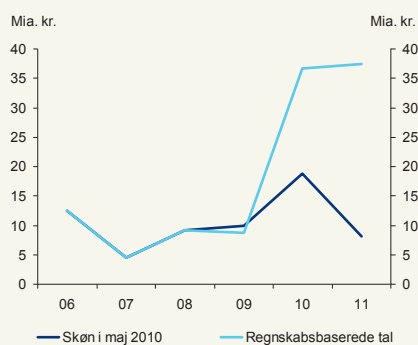
Finanseffekten er nedjusteret fra -0,2 pct. af BNP til -0,5 pct. af BNP i 2011 og opjusteret fra 0,4 pct. af BNP til 0,5 pct. af BNP i 2012. Justeringerne af finanseffekten skal navnlig ses i lyset af, at realvæksten i det offentlige forbrug er lavere i 2011 og højere i 2012, *jf. ovenfor*.

Skøn for den offentlige saldo og EU-henstillingen

EU-Kommissionen skønnede i deres forårsprognose fra 2010 et offentligt underskud i Danmark på 5,5 pct. af BNP i 2010 og 4,9 pct. af BNP i 2011. På den baggrund modtog Danmark i juni 2010 en henstilling om at gennemføre en finanspolitisk stramning på 1½ pct. af BNP i 2011-13 og bringe det faktiske offentlige underskud under 3 pct. af BNP i 2013. I Kommissionens nye forårsprognose for maj 2012 skønnes et offentligt underskud i Danmark på 4,1 pct. af BNP i 2012.

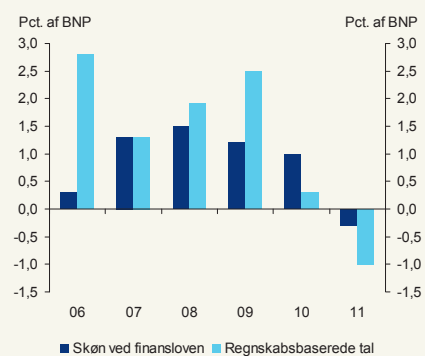
De seneste opgørelser fra Danmarks Statistik viser, at det offentlige underskud blev mindre end Stabilitets- og Vækstpaktens grænse på 3 pct. af BNP i både 2010 og 2011. Det lavere underskud i 2010 og 2011 i forhold til Kommissions skøn i foråret 2010 skal navnlig ses i sammenhæng med to forhold. For det første blev indtægterne fra pensionsafkastskatten historisk høje i 2010 og 2011, hvor forventningen i foråret 2010 var indtægter omtrent på niveau med de forgangne 4 år, *jf. figur 1.3*.

Figur 1.3
Indtægter fra pensionsafkastskatten 2006-2011

Kilde: Danmarks Statistik og Økonomisk Redegørelse, maj 2010.

Figur 1.4
Realvækst i det offentlige forbrug ved finanslovs-skøn¹⁾ og regnskabsbaserede tal

1) Se note under figur a og b i boks 1.1.

Kilde: Danmarks Statistik og diverse Økonomiske Redegørelser.

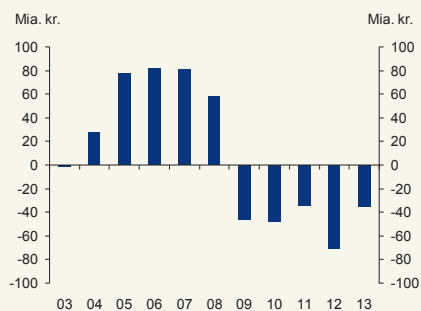
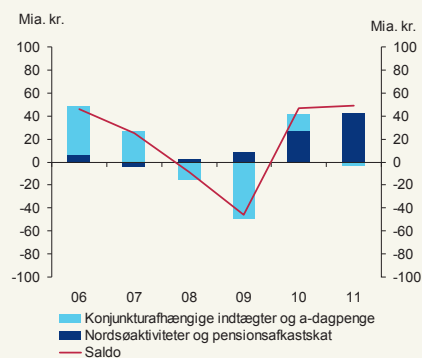
For det andet blev finanspolitikken strammet med genopretningsaftalen fra maj 2010. Der blev taget en række initiativer til at nedbringe væksten i det offentlige forbrug og styrke udgiftsstyringen, så udviklingen med gentagne overskridelser af budgetterne kunne bremses, *jf. også nedenfor*. I 2011 er realvæksten i det offentlige forbrug foreløbigt opgjort til -1,0 pct. af BNP, *jf. figur 1.4*. Samtidig blev realvæksten i det offentlige forbrug i 2010 og 2011 lavere end forudsat i forbindelse med vedtagelsen af finanslovene for de to år.

Den offentlige saldo i Danmark er i øvrigt meget påvirket af konjunktursituationen og olieprisen og svinger derfor meget fra år til år. Derfor er det vanskeligt at skønne over den offentlige saldo. *jf. boks 1.1*.

Boks 1.1**De offentlige financers følsomhed over for konjunkturer, finansielle markeder og oliepris**

Den offentlige saldo i Danmark kan svinge ganske meget i løbet af ret kort tid. Fx var der nogenlunde balance mellem de offentlige indtægter og udgifter i 2003, mens der to år efter i 2005 var et rekordstort overskud på knap 80 mia. kr., jf. figur a. Et andet eksempel er de historisk store offentlige overskud i årene 2005-2007, som i kølvandet på finanskrisen blev vendt til mærkbare underskud allerede fra 2009.

De store udsving i den offentlige saldo i Danmark indebærer, at det er vanskeligt at skønne over den offentlige saldo for det kommende år, jf. figur b.

Figur a**Den faktiske offentlige saldo 2003-2013****Figur b****Ændring i offentlig saldo fra finanslov-skøn¹⁾ til regnskabsbaserede tal**

Anm.: De konjunkturafhængige indtægter er her defineret som kildeskatter, moms, selskabsskatter, arbejdsmarkedsbidrag og registreringsafgift.

1) Med "finanslov-skøn" menes normalt decemberskønnet umiddelbart før det pågældende års start. For 2011 er "finanslov-skønnet" således baseret på *Økonomisk Redegørelse*, december 2010.

Kilde: Danmarks Statistik og Økonomisk Redegørelse, december 2005-2011. Det bemærkes, at der på grund af valget til Folketinget i efteråret 2007 ikke blev udarbejdet en *Økonomisk Redegørelse* i december 2007. Derfor benyttes skønnene i *Økonomisk Redegørelse*, februar 2008.

Ændringen i den offentlige saldo fra finanslov-skøn til regnskabsbaserede tal hænger blandt andet sammen med, at en række offentlige udgifter og især indtægter er afhængige af konjikturerne, renten, aktiekurserne og olieprisen. Der gælder således følgende tommelfingerregler:

- Et rentefald på 1 pct.-point vil isoleret set øge indtægterne fra pensionsafkastskatten med ca. 20 mia. kr.
- En stigning i aktiekurserne på 10 pct.-point vil øge indtægterne fra pensionsafkastskatten med ca. 13 mia. kr.
- En stigning på olieprisen på 10 dollars pr. tønde vil øge Nordsø-indtægterne med ca. 3 mia. kr..
- En forøgelse af BNP med 1 pct. vil forbedre de offentlige finanser med ca. ¼ pct. af BNP svarende til omtrent 15 mia. kr.

Boks 1.1 (fortsat)**De offentlige financers følsomhed over for konjunkturer, finansielle markeder og oliepris**

De nævnte faktorer medvirker til, at de offentlige finanser i Danmark er blandt de mest følsomme over for konjunkturudviklingen mv. i hele OECD-området. Den høje følsomhed bidrager også til, at skøn for den offentlige saldo i Danmark er behæftet med betydelig usikkerhed. Det gælder ikke mindst, hvis de nævnte faktorer trækker i samme retning, dvs. hvis rentefaldet, aktiekursstigningen, olieprisstigningen og den uventede konjunkturfremgang indtræffer på nogenlunde samme tid.

Der gælder desuden, at et eventuelt rentefald ikke kun vil påvirke den offentlige saldo via større indtægter fra pensionsafkastskatten. En lavere rente vil alt andet lige også bidrage til en forøgelse af den økonomiske aktivitet – især i form af højere privatforbrug og investeringer, som umiddelbart vil få de offentlige indtægter fra moms og punktafgifter mv. til at stige. Samtidig vil den højere aktivitet øge beskæftigelsen og reducere ledigheden, hvilket vil få skatteindtægterne til at stige og udgifterne til ledighedsrelaterede udgifter – såsom dagpenge og kontanthjælp – til at falde. Herudover vil en lavere rente bidrage til lavere renteudgifter på den offentlige gæld. Den private sektors (fradragsberettigede) renteudgifter vil også falde, hvilket vil øge de skattepligtige indkomster, hvorved de offentlige indtægter fra kildeskatten mv. vil blive større. Forbedringen af den offentlige saldo som følge af en lavere rente er dermed noget større end den umiddelbare forøgelse af indtægterne fra pensionsafkastskatten.

På tilsvarende vis vil en stigning i olieprisen ikke kun påvirke den offentlige saldo via øgede Nordsø-indtægter. Den højere oliepris vil alt andet lige reducere den økonomiske aktivitet – herunder ikke mindst i form af mindre (afgiftsbelagt) energiforbrug. Det vil mindske den forbedring af den offentlige saldo som en højere oliepris alt i alt vil bidrage til.

Ud over de nævnte forhold er udviklingen i de offentlige finanser naturligvis også afhængig af den førte finanspolitik. Den mærkbare forværring af den offentlige saldo fra 2007 til 2009/10 hænger således både sammen med den økonomiske krise og den lempelige finanspolitik, der blev ført i 2009 og 2010.

Ny budgetlov for at sikre troværdigheden af finans- og udgiftspolitikken

Regeringen indgik i slutningen af marts en aftale med Venstre og Det Konservative Folkeparti om vedtagelse af en budgetlov for Danmark. Budgetloven skal understøtte troværdigheden omkring den økonomiske politik og styrke styringen af de offentlige udgifter. Forslaget til en budgetlov blev fremsat i Folketinget den 25. april 2012.

Ifølge Stabilitets- og Vækstpagten skal EU-landene fastlægge et mellemfristet mål for den offentlige saldo (et såkaldt Medium Term Objective – forkortet MTO) tæt på balance. For Danmarks vedkommende er det aktuelle minimumskrav til MTO et strukturelt underskud på højst 0,5 pct. af bruttonationalproduktet.

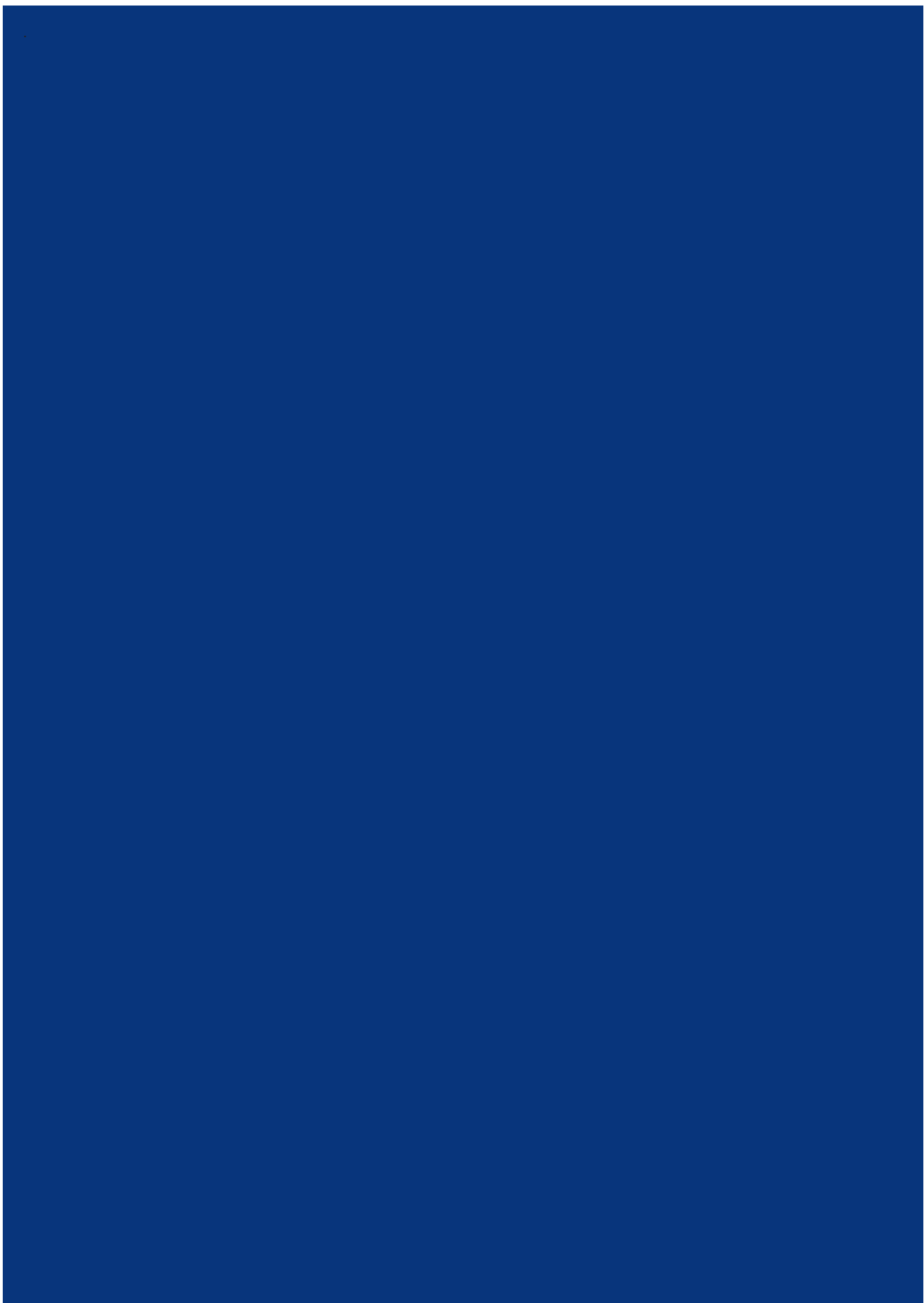
I begyndelsen af december 2011 blev eurolandene enige om en yderligere styrkelse af det finanspolitiske regelsæt gennem en Finanspagt (Fiscal Compact), som Danmark tilsluttede sig i marts 2012. Et af de centrale elementer i finanspagten er, at de deltagende lande indfører en national balanceregulering for de offentlige finanser, som skal indskrives i national lovgivning. Denne regel skal ledsages af en automatisk korrektionsmekanisme, som træder i kraft ved eventuelle væsentlige afvigelser fra kravet om balance. Kravet indebærer, at de deltagende

lande årligt skal overholde deres landespecifikke MTO, dvs. for Danmarks vedkommende et årligt strukturelt offentligt underskud på højst ½ pct. af BNP. Dette er et centralt omdrejningspunkt for det fremsatte forslag til en budgetlov.

Med henblik på at understøtte udgiftspolitikken indføres med budgetloven tillige et nyt styringssystem med udgiftslofter, der sætter klare og bindende grænser for udgifterne. De tre separate udgiftslofter for henholdsvis stat, kommuner og regioner fastlægges af Folketinget og skal gælde for en løbende 4-årig periode. Det overordnede mål med udgiftslofterne er, at de faktiske udgifter skal holde sig inden for de fastlagte rammer.

2. Statens finanser

Resumé

- På statsregnskabet for 2011 er underskuddet på statens finanser, dvs. DAU-saldoen, opgjort til 33,1 mia. kr. svarende til 1,9 pct. af BNP. DAU-underskuddet i 2011 blev dermed godt 16 mia. kr. mindre end skønnet i december. Det kan primært henføres til lavere statslige udgifter blandt andet afledt af en nedskrivning af hensættelser på boligområdet, der rent teknisk indebærer mindreudgifter på knap 8 mia. kr.
- I 2012 forventes et DAU-underskud på godt 54 mia. kr. svarende til 2,9 pct. af BNP. I forhold til DAU-saldoen på finansloven for 2012 er underskuddet nedjusteret med 33½ mia. kr. Det lavere underskud følger primært af højere forventede indtægter fra pensionsafkastskatten. Desuden ventes højere indtægter fra personskatter og arbejdsmarkedsbidrag mv.
- Statens udgifter blev budgetteret til 704½ mia. kr. på finansloven for 2012. Med afsæt i de ministerielle rammeredegørelser skønnes statens samlede udgifter aktuelt til 702 mia. kr. i 2012. De lavere statslige udgifter i 2012 kan navnlig henføres til mindreforbrug til en række vejprojekter på Transportministeriets område.
- Statens indtægter blev budgetteret til 616¼ mia. kr. på finansloven for 2012. Baseret på de seneste skøn for konjunkturudviklingen mv. skønnes statens indtægter for nuværende til 648 mia. kr. i 2012. De højere forventede indtægter vedrører især pensionsafkastskatten og personskatterne.
- Statens nettokassesaldo, der er central for udviklingen i statsgælden, udviste et underskud på 30¼ mia. kr. i 2011, mens der skønnes et nettokasseunderskud på 48½ mia. kr. for 2012.
- Statsgælden skønnes at stige fra 413,9 mia. kr. i 2011 til 457,1 mia. kr. i 2012. Målt som andel af BNP skønnes statsgælden at stige med 1,7 pct.-point fra 2011 til 2012.

2.1 Oversigt over statens finanser

På statsregnskabet for 2011 er underskuddet på statens drifts-, anlægs- og udlånsbudget – den såkaldte DAU-saldo – opgjort til 33,1 mia. kr., hvilket svarer til 1,9 pct. af BNP, *jf. tabel 2.1*. Underskuddet blev dermed godt 16 mia. kr. mindre end skønnet i december.

I 2012 forventes der aktuelt et DAU-underskud på 54 mia. kr. svarende til 2,9 pct. af BNP. I forhold til budgetteringen på finansloven for 2012 er DAU-underskuddet nedjusteret med 33½ mia. kr.

Tabel 2.1
Statens finanser 2011-2012

	2011			2012		
	December	Regnskab	Ændr.	FL12	Maj	Ændr.
Mia. kr., årets priser						
Indtægter	634,3	635,5	1,2	616,7	647,9	31,3
Udgifter	683,6	668,7	-15,0	704,4	702,1	-2,3
DAU-saldo	-49,3	-33,1	16,2	-87,7	-54,1	33,6
DAU-saldo (pct. af BNP)	-2,8	-1,9	0,9	-4,8	-2,9	1,8

Det lavere underskud på DAU-saldoen i 2011 afspejler statslige merindtægter på 1¼ mia. kr. og mindre udgifter på 15 mia. kr. Merindtægterne kan primært henføres til højere provenu fra personskatter og arbejdsmarkedsbidrag mv., når der sammenlignes med vurderingen i december. I modsat retning trækker et lavere momsprovenu.

De lavere statslige udgifter i 2011 omfatter blandt andet mindre udgifter som følge af reguleringer af hensættelser på boligområdet, *jf. nedenfor*. Endvidere er der mindre udgifter på Uddannelses- og Transportministeriets områder, der vedrører en ændret afløbsprofil for henholdsvis renoveringen af universiteternes laboratorier samt en række vej- og jernbaneprojekter, *jf. tabel 2.2*. Hertil kommer mindre udgifter på en række statslige driftsområder.

Tabel 2.2
Ændring af DAU-saldoen i 2011 og 2012 siden december

	2011	2012
Mia. kr., årets priser		
Ændret skøn for pensionsafkastskat	-0,2	27,1
Ændret skøn for personskatter og arbejdsmarkedsbidrag mv.	3,2	5,4
Ændret skøn for erhvervsskatter	0,3	0,7
Moms, ændret skøn mv.	-1,4	0,9
Reguleringer af hensættelser vedr. almene boliger	7,8	-
Transportministeriet, vej- og baneprojekter	0,9	2,7
Renovering af universiteternes laboratorier	0,9	-0,6
Annullering af tilsagn på ulandsrammen	0,8	-
Øvrige ændringer	3,9	-2,6
Ændring i DAU-saldoen, i alt	16,2	33,6

Anm.: Negative tal angiver saldoforværringer, mens positive tal angiver saldoforbedringer.

I 2012 skønnes et DAU-underskud på godt 54 mia. kr. Det forventede underskud er dermed 33½ mia. kr. mindre end budgetteret på finansloven for 2012. Det lavere DAU-underskud i 2012 følger primært af, at der skønnes højere statslige indtægter. Der ventes blandt andet merindtægter fra pensionsafkastskatten på godt 27 mia. kr. Det skyldes højere kursgevinster på obligationer og derivater, der øgede afkastet på pensionsformuen i 2011¹. Herudover skønnes der højere provenu fra personskatter og arbejdsmarkedsbidrag mv. svarende til 5½ mia. kr. De højere personskatter følger blandt andet af en nedjustering af husholdningernes fradragsberettigede renteudgifter, der øger de skattepligtige indkomster i 2012.

Desuden forventes der statslige mindreudgifter i forhold til budgetteringen på finansloven for 2012. De lavere udgifter vedrører primært mindreforbrug på en række vejprojekter på Transportministeriets område.

DAU-saldoen er påvirket af engangsforhold i varierende omfang fra år til år, *jf. figur 2.1*. Korrigeret for engangsforhold mv.² udgør underskuddet på DAU-saldoen ca. 60 mia. kr. (3,4 pct. af BNP) i 2011 og ca. 43 mia. kr. (2,3 pct. af BNP) i 2012. Det betyder, at DAU-saldoen korrigeret for engangsforhold mv. – efterfølgende benævnt den korrigerede DAU-saldo – forbedres med 17 mia. kr. fra 2011 til 2012.

¹ Pensionsafkastskatten vedrørende indkomståret 2011 indbetales i foråret 2012 og påvirker derfor først DAU-saldoen i 2012.

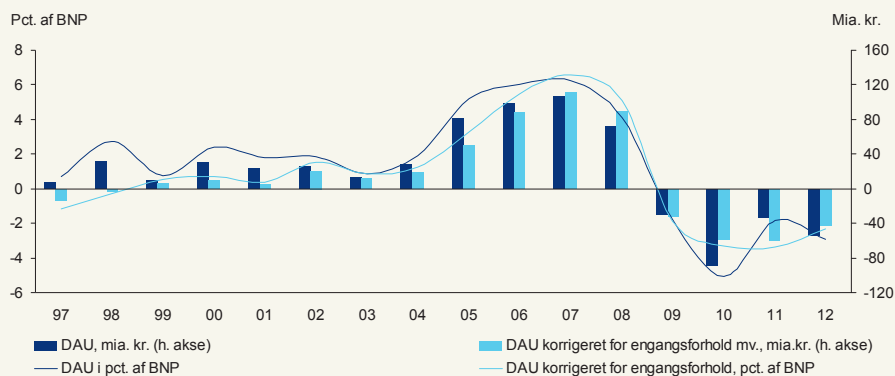
² DAU-saldoen korrigeret for engangsforhold mv. omfatter ikke korrektioner for konjunkturernes påvirkning og afspejler derfor ikke et strukturelt forløb, således som det beregnes for den strukturelle offentlige saldo, *jf. også kapitel 3*.

Forbedringen af den korrigerede DAU-saldo fra 2011 til 2012 skal først og fremmest ses i sammenhæng med en underliggende stigning i de statslige indtægter blandt andet afledt af skatte- og afgiftsstigningerne på finansloven for 2012. Hertil kommer en stigning i indtægterne fra selskabsskatterne fra 2011 til 2012, der blandt andet kan henføres til en forventning om højere indtjening i den finansielle sektor.

Et ekstraordinært højt provenu fra pensionsafkastskatten er en af de væsentligste årsager til, at det faktiske DAU-underskud i 2011 er mindre end det korrigerede DAU-underskud. I samme retning trækker blandt andet reguleringer af hensættelser på det almene boligområde.

Engangsudgifterne forbundet med tilbagebetalingerne af efterlønsbidrag er den væsentligste årsag til, at det faktiske DAU-underskud i 2012 er større end det korrigerede underskud. Et højt forventet provenu fra pensionsafkastskatten trækker dog i modsat retning, men ikke i samme omfang.

Figur 2.1
DAU-saldo med og uden engangsforhold, 1997-2012

2.2 Statens udgifter

I 2011 udgjorde de statslige udgifter (ekskl. renteudgifter) 653 mia. kr. opgjort i 2012-priser, jf. tabel 2.3. På finansloven for 2012 er de statslige udgifter eksklusive renteudgifter budgetteret til 678¼ mia. kr. Det er 25¼ mia. kr. højere end på statsregnskabet for 2011. Med afsæt i de seneste skøn for statens udgifter i 2012 udgør stigningen 23 mia. kr. fra 2011 til 2012.

Tabel 2.3
De statslige udgifter eksklusive renteudgifter, 2011-2012

	2011	2012		Ændring	
	Regnskab (SR)	FL12	Maj	SR11-FL12	SR11-Maj12
Mia. kr., 2012-priser					
Ministerfordelte udgifter ¹⁾	619,4	643,9	641,6	24,6	22,2
Øvrige udgifter ²⁾	33,6	34,8	34,4	1,2	0,8
Udgifter i alt, ekskl. renteudgifter	653,0	678,8	676,0	25,8	23,0

Anm.: Statens udgifter ekskl. renteudgifter er opregnet til 2012-priser med generelle pris- og lønstigninger på 1,7 pct.

- 1) Statens drifts-, overførsels- og anlægsudgifter.
- 2) Omfatter børnefamilieydelse og EU-bidrag mv.

Stigningen i de statslige udgifter fra 2011 til 2012 afspejler blandt andet en stigning i udgifterne til folkepension og tjenestemandspensioner. Der er også merudgifter som følge af meraktivitet på uddannelsesområdet, der blandt andet vedrører de almengymnasiale uddannelser og SU-stipendier mv.

Desuden forventes flere udgifter til statslige vejprojekter i 2012 i forhold til udgifterne på statsregnskabet for 2011.

Der er endvidere givet tilsagn for 5 mia. kr. til nedlukning af aktiviteter i Nordsøen i 2012 som følge af statens ejerandel i Dansk Undergrunds Consortium. Tilsagnsbeløbet har fuld budgetterings- og regnskabsmæssig virkning i 2012, men de faktiske udgifter forventes først afholdt i slutningen af perioden for Nordsø-aftalen, der løber til 2042.

Det skal samtidig bemærkes, at der i 2012 ikke forventes mindreudgifter som følge af reguleringer af hensættelser på boligområdet, hvilket var tilfældet i 2011, jf. nedenfor.

I modsat retning trækker, at der kun forventes begrænsede merudgifter til tab på bank- og kredittpakkerne i 2012 svarende til ca. ½ mia. kr., mens de realiserede tab indebar udgifter for knap 11 mia. kr. i 2011, der dog delvis modsvares af udbytte fra Finansiell Stabilitet A/S, som indgår på statens indtægtsbudget i 2011.

Statens udgifter i 2011

På statsregnskabet for 2011 er de samlede udgifter (inkl. renteudgifter) opgjort til 668¼ mia. kr. (målt i årets priser), jf. tabel 2.4. De statslige udgifter blev dermed 14¼ mia. kr. lavere end budgetteret på finansloven for 2011, som blev vedtaget i december 2010, og knap 15 mia. kr. lavere end det sidste skøn fra december 2011. En gennemgang af forskellen mellem de budgetterede udgifter på finansloven for 2011 og statsregnskabet fremgår af boks 2.1.

Tabel 2.4
De statslige udgifter i 2011

	FL11	December- skøn	Regnskab	Ændr. FL- regnskab	Ændr. Dec- regnskab
Mia. kr., 2011-priser					
Driftsramme	124,0	121,2	119,1	-4,9	-2,1
Overførselsbudget	486,9	491,0	480,3	-6,6	-10,7
Anlægsbudget	11,1	10,7	9,6	-1,5	-1,0
Ministerfordelte udgifter, i alt	622,0	622,8	609,0	-13,0	-13,8
Rente af statsgæld mv.	26,0	27,6	26,6	0,5	-1,0
EU-bidrag mv.	20,3	18,6	18,6	-1,8	-0,1
Børnefamilieydelse	14,5	14,6	14,5	0,0	0,0
I alt	682,9	683,6	668,7	-14,3	-14,9

Mindreudgifterne kan primært henføres til de såkaldte ministerfordelte udgifter, der blandt andet dækker over statens udgifter til drift, indkomstoverførsler og anlæg.

Boks 2.1

De budgetterede udgifter på finansloven for 2011 sammenlignet med statsregnskabet for 2011

I forhold til budgetteringen på finansloven for 2011 er der mindreudgifter på knap 5 mia. kr. på driftsrammen blandt andet som følge af mindreforbrug på Forsvarsministeriets område samt mindre træk på de reserver, der er afsat som led i Grøn Vækst. Hertil kommer et mindreforbrug af de såkaldte generelle reserver, der primært vedrører kvalitetspuljen, forsvarsreserven og læsefonden.

Statsregnskabet for 2011 afspejler desuden mindreudgifter på overførselsbudgettet til reguleringer af hen-sættelser på boligområdet, jf. nedenfor. Hertil kommer færre udgifter knyttet til midtvejsreguleringen af de kommunale og regionale bloktilskud og beskæftigelsestilskuddet til kommunerne, hvilket blandt andet kan henføres til finansieringsomlægningen på beskæftigelsesområdet samt ændrede ledighedsskøn. Desuden er kommunernes beskæftigelsestilskud for 2010 blevet efterreguleret, hvilket reducerer statens udgifter i 2011.

I modsat retning trækker merudgifter til tab i forbindelse med bank- og kredittpakkerne. Statens tab på de individuelle garantier i forbindelse med Finansiell Stabilitet A/S's overtagelse af Amagerbanken, Fjordbank Mors og Max Bank er opgjort til 3,6 mia. kr. i 2011. Samtidig er der merudgifter som følge af tab på statens kapitalindskud i Amagerbanken, Eik Bank, Fjordbank Mors og Max Bank på 2,4 mia. kr. Hertil kommer merudgifter til nedbringelse af tabsgarantien vedrørende Roskilde Bank, der modsvares af udbytter fra Finansiell Stabilitet A/S, som indgår på statens indtægtsbudget.

Mindreudgifterne på den statslige driftsramme på godt 2 mia. kr. i forhold til vurderingen i december vedrører blandt andet en ændret afløbsprofil for reoveringen af universiteternes laboratorier på Uddannelsesministeriets område, *jf. tabel 2.5*. Hertil kommer mindreudgifter på en række øvrige statslige driftsområder.

På det statslige overførselsbudget kan mindreudgifterne i 2011 primært henføres til en regulering af hensættelserne vedrørende afgivne tilsagn på det almene boligområde. Når der træffes beslutning om at opføre en almen bolig bogføres hele udgiften (den samlede tilsagnsramme) i indeværende år, selvom statens faktiske støttebetaling fordeler sig over en længere periode på op til 30 år. Efterfølgende foretages reguleringer af de afsatte tilsagnsbeløb, hvis der eksempelvis sker ændringer i finansieringsforhold mv. Det lavere renteniveau er medvirkende til, at der er foretaget en nedskrivning af hensættelser på boligområdet, der rent teknisk indebærer mindreudgifter på knap 8 mia. kr. Det gælder både i forhold til vurderingen i december og budgetteringen på finansloven for 2011.

Herudover er der mindreudgifter på Udenrigsministeriets overførselsbudget på knap 1 mia. kr., hvilket primært kan henføres til annullering af uforbrugte tilsagn til udviklingsbistand. Tilsagnsannulleringerne påvirker dog ikke overholdelsen af målsætningerne for den samlede udviklingsbistand i 2011. I modsat retning trækker merudgifter til A-dagpenge som følge af et højere antal dagpengemodtagere.

Tabel 2.5

Større ændringer i de statslige udgifter på statsregnskabet for 2011 ift. FL11 og decemberskønnet

Mia. kr., årets priser	Ændr. FL11- regn.	Ændr. Dec.- regn.
Forsvaret	-1,3	-0,2
Udmøntning af dispositionsbegrænsning fra 2010 på Undervisningsministeriets område	-0,4	0,0
Miljøministeriet, Grøn Vækst mv.	-0,4	0,1
Træk på og mindreforbrug af de generelle reserver	-1,0	-0,1
Dagpenge	-0,9	0,5
SU-stipendier og lån	1,0	-0,1
VEU-godtgørelse	-0,5	-0,1
Tjenestemandspensioner	-0,5	0,0
Mindreforbrug af midler fra kvalitetsfonden til fremtidens sygehusstruktur	-1,5	0,0
Refusion af kommunernes og regionernes udgifter til moms	-2,0	0,0
Beskæftigelsestilskud til kommunerne	-3,3	0,0
Midtvejsregulering af bloktilskud	-1,8	0,0
Modregning i bloktilskud vedrørende kommunal afståelse af energivirksomheder	-0,4	0,0
Statslån til Furesø Kommune	2,9	0,0
Tilsagn til støttet byggeri	-0,8	-0,3
Den centrale refusionsordning på socialområdet	-0,4	0,0
Tab på kapitalbeviser i Amagerbanken m.fl.	2,4	0,0
Tab på individuelle garantier vedrørende Amagerbanken m.fl.	3,6	0,0
Nedbringelse af tabsgaranti vedrørende Roskilde Bank	4,6	0,0
Annullering af tilsagn på ulandsrammen	-0,8	-0,8
Renovering af universiteternes laboratorier	-0,9	-0,9
Reguleringer af hensættelser på boligområdet	-7,8	-7,8
Baneprojekter	-0,4	-0,4
Vejprojekter	-0,8	-0,5
Øvrige ændringer	-1,6	-3,2
Ministerfordelte udgifter i alt	-13,0	-13,8
Øvrige udgifter:		
Renter af statsgæld mv.	0,5	-1,0
EU-bidrag mv.	-1,8	-0,1
I alt	-14,3	-15,0

Statens udgifter i 2012

På baggrund af vurderingen af ministeriernes rammeredegørelser for udgiftsudviklingen i 2012 skønnes de samlede statslige udgifter til godt 702 mia. kr. i 2012, *jf. tabel 2.6*. De statslige udgifter er dermed nedjusteret med 2¼ mia. kr. i forhold til budgetteringen på finansloven for 2012.

Tabel 2.6
De statslige udgifter i 2012

	FL12	Maj	Ændring FL12-Maj
Mia. kr., årets priser			
Driftsramme	125,4	125,2	-0,2
Overførselsbudget	501,5	502,1	0,7
Anlægsbudget	17,0	14,2	-2,8
Ministerfordelte udgifter, i alt	643,9	641,6	-2,4
Renter af statsgæld mv.	25,6	26,1	0,5
EU-bidrag mv.	20,2	19,7	-0,4
Børnefamilieydelse	14,7	14,7	0,0
Statens udgifter, i alt	704,4	702,1	-2,3

Mindreudgifterne kan primært henføres til det statslige anlægsbudget, *jf. tabel 2.7*. Det skyldes især, at der på Transportministeriets område forventes mindreforbrug af en række projektreserver afsat til vejprojekter. Endvidere forventes kun beskedne træk på Transportministeriets centrale anlægsreserve. På jernbaneområdet forventes mindreudgifter som følge af et ændret forløb i udbygningen af forbindelsen mellem København og Ringsted. I modsat retning trækker, at Transportministeriet tilføres bevilling som følge af, at signalprogrammet nu går ind i sin udførelsesfase.

Endvidere forventes mindreudgifter til blandt andet A-dagpenge, efterløn, barselsdagpenge, VEU-godtgørelse og skolepraktikydelse som følge af lavere skøn for antallet af modtagere af de pågældende ydelser. En fortsat tendens til udskydelse af pensionstidspunktet for tjenestemænd medfører herudover mindreudgifter til tjenestemandspensioner.

Omvendt forventes statslige merudgifter til sygedagpenge som følge af flere modtagere samt en positiv restafregning til kommunerne vedrørende 2011. Der ventes tillige merudgifter til strafferetspleje, fri proces og erstatning til ofre.

Tabel 2.7

Vurderingen af de ministerfordelte udgifter i 2012 i forhold til FL12 med afsæt i ministeriernes rammeredegørelser

A-dagpenge	-0,6
Folkepension	-0,2
Kontanthjælp	0,2
Efterløn	-0,5
Feriedagpenge	-0,2
Sygedagpenge	0,6
Barseldagpenge	-0,8
Strafferetspleje, fri proces og erstatning for ofre	0,3
VEU-godtgørelse og skolepraktikydelse	-0,4
SU-stipendier, lån og befordingrsabat til studerende	0,4
Renovering af universiteternes laboratorier	0,6
Den centrale refusionsordning på socialområdet	-0,3
Fremtidens sygehusstruktur	1,0
Den kommunale momsrefusionsordning	0,5
Konvertering af lån til aktier i Vestjysk Bank	0,3
Tab på kapitalbeviser i Sparekassen Østjylland og Spar Salling	0,3
Tjenestemandspensioner	-0,4
Transportministeriet, ændret afløbsprofil på vej- og baneprojekter	-2,7
Mindretræk på de generelle reserver	-0,5
Ministerfordelte udgifter i alt	-2,4

Der forventes også merudgifter knyttet til det teknologiske løft af universiteternes laboratorier. Laboratorierenoveringerne er forsinket i forhold til de afsatte bevillinger, og de forventede merudgifter i 2012 kan derfor henføres til forbrug af videreførte midler.

Hertil kommer merudgifter, der vedrører forbrug af videreførte bevillinger vedrørende tilsagn til fremtidens sygehusstruktur herunder til det nye universitetshospital i Aarhus og sygehuset i Viborg.

Der er endvidere merudgifter som følge af konvertering af lån til aktier i Vestjysk Bank og til tab på statslige kapitalindskud i Sparekassen Østjylland og Spar Salling i forbindelse med bank- og kreditpakkerne.

2.3 Statens indtægter

Statens samlede indtægter udgjorde 635½ mia. kr. ifølge statsregnskabet for 2011. Dermed blev statens indtægter godt 13¼ mia. kr. lavere end budgetteret på finansloven for 2011.

Mindreindtægterne kan primært henføres til, at provenuet fra erhvervsskatter til staten og pensionsafkastskatten blev henholdsvis 4½ mia. kr. og 5½ mia. kr. lavere end skønnet på finansloven for 2011. Desuden blev momsindtægterne 3 mia. kr. mindre end budgetteret. I modsat retning trak højere øvrige indtægter på knap 5 mia. kr. målt i forhold til finansloven for 2011.

I 2012 skønnes statens indtægter til 648 mia. kr., hvilket er knap 12½ mia. kr. mere end regnskabet for 2011. Der ventes især højere indtægter fra erhvervsskatter og moms i 2012 sammenlignet med i 2011. I modsat retning trækker lavere statslige indtægter fra personskatter, arbejdsmarkeds- og sociale bidrag samlet set. Den væsentligste årsag hertil er, at udgifter til udbetalingerne af efterlønsbidrag – som skønnes at udgøre 17½ mia. kr. – optræder som en udgift på statens indtægtsbudget i 2012. Når der tages højde for dette, så stiger statens indtægter fra personskatter og arbejdsmarkedsbidrag mv. fra 2011 til 2012.

Statens indtægter i 2011

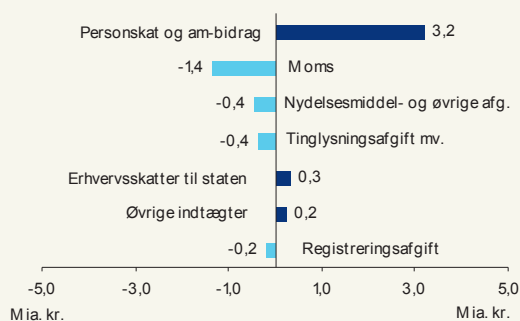
Ifølge statsregnskabet for 2011 udgjorde statens samlede indtægter 635½ mia. kr. Det er 1¼ mia. kr. mere end skønnet i december, *jf. tabel 2.8*. Merindtægterne afspejler primært, at provenuerne fra personskatter og arbejdsmarkedsbidrag mv. blev 3¼ mia. kr. højere end skønnet i december. I modsat retning trækker blandt andet lavere momsindtægter.

Tabel 2.8
Statens indtægter 2011

	FL11	Dec.	Regnskab	Ændr. Regn.-FL	Ændr. Regn. - Dec.
Mia. kr., årets priser					
Personskat til staten, arbejdsmarkeds- og sociale bidrag ¹⁾	257,0	252,6	255,8	-1,2	3,2
Erhvervsskatter til staten, netto	47,6	42,6	43,0	-4,6	0,3
Moms	177,0	175,4	174,0	-3,0	-1,4
Registreringsafgift	15,0	14,0	13,8	-1,2	-0,2
Benzin-, vægt- og ansvarsafgift mv.	23,0	21,7	21,6	-1,5	-0,2
Energi- og miljøafgifter	37,6	37,4	37,6	0,0	0,2
Nydelsesmiddel- og øvrige afgifter	19,4	19,5	19,1	-0,3	-0,4
Pensionsafkastskat	43,2	37,8	37,6	-5,6	-0,2
Tinglysningsafgift mv.	7,7	6,6	6,3	-1,5	-0,4
Skatter og sociale bidrag i alt	627,4	607,7	608,7	-18,7	1,0
Øvrige indtægter	22,0	26,6	26,9	4,9	0,2
Indtægter i alt	649,4	634,3	635,5	-13,8	1,2

- 1) Indtægterne fra arbejdsmarkedsbidraget er tidligere opgjort på en særskilt konto på finansloven, men fra og med 2012 opgøres det under personskatter. Det skyldes, at det i forbindelse med *Forårspakke 2.0* blev vedtaget, at opkrævningen af arbejdsmarkedsbidrag i højere grad skal integreres i kildesystemet for personskatterne, jf. lov nr. 471 2009 og lov nr. 521 2009.

De væsentligste ændringer i statens indtægter i 2011 – fra decemberskønnet til statsregnskabet – fremgår af figur 2.2 og er uddybet nedenfor.

Figur 2.2**Vigtigste ændringer i statens indtægter i 2011 – fra decemberskøn til statsregnskab**

Personskatter til staten, arbejdsmarkeds- og andre sociale bidrag (255¾ mia. kr.) blev 3¼ mia. kr. større på statsregnskabet end skønnet i december. Det højere provenu kan henføres til en højere bruttoløn, anden A-indkomst og overførselsindkomster, der alle medfører en højere personlig indkomst. Derudover trækker lavere fradragsberettigede renteudgifter i retning af højere provenu, fordi de øger de skattepligtige indkomster.

Momsindtægterne (174 mia. kr.) blev knap 1½ mia. kr. mindre på statsregnskabet end skønnet i december.

Nydelsesmiddel- og øvrige afgifter (19 mia. kr.) blev på statsregnskabet knap ½ mia. kr. lavere end decemberskønnet. Det skyldes primært, at provenuet fra ændrede kredittider for tobaksafgifterne ikke har vist sig i 2011, og derfor er udskudt til 2012.

Statens indtægter i 2012

Skønnet for BNP-væksten i 2012 er opjusteret med 0,1 pct.-point i forhold til decembervurderingen, der udgjorde budgetteringsgrundlaget for finansloven for 2012, *jf. tabel 2.9*. Samtidig er forbrugerpris-inflationen opjusteret fra 1,9 til 2,5 pct. i 2012. Privatforbruget er ligeledes opjusteret, hvoraf særligt bilkøbet trækker op i forhold til forventningerne i december. Beskæftigelsen er opjusteret med 10.000 personer siden december, mens ledigheden er nedjusteret med 7.000 personer, hvilket alt i alt indebærer en opjustering af indkomstskattegrundlaget. De forventede lønstigninger i den private sektor (målt ved timelønnen) er dog nedjusteret med 0,2 pct.-point. Skønnet for olieprisen i 2012 er opjusteret med 64 kr. pr. tønde siden decembervurderingen.

Tabel 2.9
Budgetteringsforudsætninger 2012

	December (FL12)	Maj	Ændring
BNP, realvækst i pct.	1,0	1,1	0,1
Privatforbrug, realvækst i pct.	0,8	1,2	0,3
Heraf bilkøb	-1,4	1,5	2,9
Forbrugerpriser, vækst i pct.	1,9	2,5	0,6
Momsgrundlag, nominal vækst pct.	3,2	4,0	0,7
Timeløn for LO/DA-arbejder, nominal vækst i pct.	2,3	2,1	-0,2
Ledighed, 1.000 personer	122	114	-7
Beskæftigelse, 1.000 personer	2.734	2.744	10
Udskrivningsgrundlag, bundskat, mia. kr.	974	981	6,3
Udskrivningsgrundlag, arbejdsmarkedsbidrag, mia. kr.	1.040	1.046	5,6
Oliepris, kroner pr. tønde	602	666	64

Kilde: *Økonomisk Redegørelse*, maj 2012.

Blandt andet med afsæt i de nye budgetteringsforudsætninger ventes statens indtægter for nuværende at udgøre knap 648 mia. kr. i 2012, *jf. tabel 2.10*. Det er ca. 31¼ mia. kr. mere end ventet på finansloven for 2012.

Forventningen om betydeligt højere statslige indtægter hænger primært sammen med en opjustering af provenuet fra pensionsafkastskatten på 27 mia. kr. samt personskatter og arbejdsmarkedsbidrag mv. på knap 5½ mia. kr. I modsat retning trækker blandt andet en nedjustering af de øvrige indtægter på knap 3¼ mia. kr.

Tabel 2.10
Statens indtægter 2012

	FL12	Maj	Ændring
Mia. kr., årets priser			
Personskat til staten, arbejdsmarkeds- og sociale bidrag ¹⁾	247,7	253,1	5,4
Erhvervsskatter til staten, netto	51,5	52,2	0,7
Moms	182,1	183,0	0,9
Registreringsafgift	15,0	15,7	0,7
Benzin-, vægt- og ansvarsafgift mv.	22,2	22,1	-0,1
Energi og miljøafgifter	39,0	38,6	-0,4
Nydelsesmiddel- og øvrige afgifter	20,9	21,3	0,4
Pensionsafkastskat	12,0	39,1	27,1
Tinglysningsafgift mv.	6,4	6,6	0,2
Skatter og sociale bidrag i alt	596,8	631,7	34,9
Øvrige indtægter	19,9	16,2	-3,7
Indtægter i alt	616,7	647,9	31,3

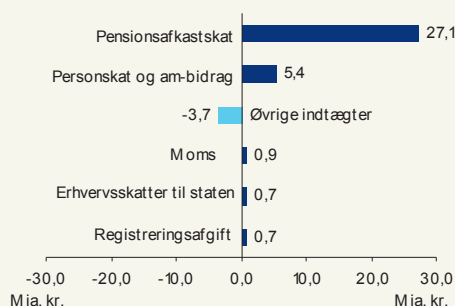
- 1) Indtægterne fra arbejdsmarkedsbidraget er tidligere opgjort på en særskilt konto på finansloven, men fra og med 2012 opgøres det under personskatter. Det skyldes, at det i forbindelse med *Forårspakke 2.0* blev vedtaget, at opkrævningen af arbejdsmarkedsbidrag i højere grad skal integreres i kildesystemet for personskatterne, jf. *lov nr. 471 2009* og *lov nr. 521 2009*. Statens indtægter fra personskat, arbejdsmarkeds- og sociale bidrag i 2012 påvirkes ekstraordinært af udgifter til udbetalingerne af efterlønsbidrag, der skønnes at udgøre 17½ mia. kr., og som optræder som en udgift på statens indtægtsbudget.

De væsentligste justeringer af statens indtægter i forhold til budgetteringen på finansloven for 2012 fremgår af *figur 2.3* og er uddybet nedenfor.

Figur 2.3

Vigtigste revisioner af statens indtægter i 2012 – fra finanslov til maj-skøn

Pensionsafkastskatten (39 mia. kr.) forventes at indbringe godt 27 mia. kr. mere end ventet på finansloven for 2012. Indtægterne fra pensionsafkastskatten vedrørende indkomståret 2011 indbetales i løbet af foråret 2012 med frist den 31. maj og påvirker dermed DAU-saldoen i 2012. De højere indtægter skyldes primært et markant lavere renteniveau i slutningen af 2011 end forventet i decembervurderingen. Det medførte, at pensions-selskabernes afkast af obligationer og derivater blev markant større end skønnet. Et mindre fald i aktiekurserne gennem 2011 end forudsat i december bidrager ligeledes til, at provenuet fra pensionsafkastskatten i 2012 bliver større end forventet.

Personskatter til staten, arbejdsmarkeds- og andre sociale bidrag (253 mia. kr.) er opjusteret med knap 5½ mia. kr. i forhold til decembervurderingen. Den væsentligste årsag til højere provenu fra personskatterne er en nedjustering af husholdningernes fradragsberettigede renteudgifter i 2012, hvilket øger de skattepligtige indkomster. Herudover bidrager en opjustering af bruttolønnen og udskrivningsgrundlaget for A-indkomst til højere statsligt provenu fra personskatter (og arbejdsmarkedsbidrag). I modsat retning trækker en nedjustering af de skattepligtige overførselsindkomster.

Øvrige indtægter (16¼ mia. kr.) forventes at indbringe knap 3¼ mia. kr. mindre end budgetteret på finansloven for 2012. Det kan primært henføres til lavere renteindtægter fra statslige genudlån som følge af et lavere genudlånsomfang. Hertil kommer en nedjustering af udbytterne fra blandt andet Dong Energy, Københavns Lufthavne og Post Danmark i 2012 på baggrund af selskabernes regnskaber for 2011.

Momsprovenuet (183 mia. kr.) er opjusteret med knap 1 mia. kr. i forhold til finansloven for 2012. Det skyldes primært en forventning om højere privatforbrug.

Erhvervs-skatte til staten (52¼ mia. kr.) forventes at indbringe knap ¾ mia. kr. mere end ventet i december. Opjusteringen sker på baggrund af et højere skøn for oliepriserne (målt i kroner), som indebærer et større forventet provenu fra olie- og gasaktiviteterne i Nordsøen.

Registreringsafgift (15¼ mia. kr.) skønnes at indbringe ¾ mia. kr. mere end ventet i forbindelse med finansloven for 2012. Opjusteringen skyldes primært ændrede regler for beregningen

af registreringsafgiften for leasing- og demonstrationsbiler, der medgår til finansiering af bedre og billigere kollektiv trafik. I modsat retning trækker, at 2011-niveauet for registreringsafgiften blev ca. ¼ mia. kr. lavere end ventet i december. Det lavere 2011-niveau bærer med over i 2012.

2.4 Statens finansieringsbehov og gæld

Statsgælden i 2011 og 2012

Statsgældens andel af BNP skønnes at stige fra ca. 22 pct. i 2010 til knap 25 pct. i 2012. Det svarer til en stigning på lidt under 3 pct. af BNP, *jf. tabel 2.11*.

Opgjort nominelt skønnes statsgælden at stige fra 386,3 mia. kr. i 2010 til 457,1 mia. kr. i 2012, dvs. samlet set med ca. 71 mia. kr. i løbet af to år.

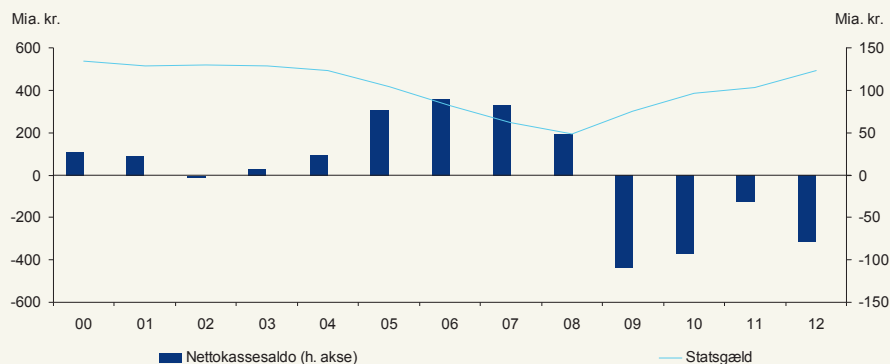
Tabel 2.11
Statsgælden 2010-2012

	2010	2011	2012	Ændr. 10-12
Nominel gæld ultimo året, mia. kr., årets priser				
Indenlandsk gæld	576,4	645,9	649,4	73,0
Udenlandsk gæld	114,7	111,8	89,4	-25,3
Statens konto i Nationalbanken ¹⁾	-177,1	-222,6	-170,2	6,9
Fondes formue ²⁾	-127,8	-121,2	-111,5	16,3
Samlet statsgæld	386,3	413,9	457,1	70,9
Samlet statsgæld i pct. af BNP	22,0	23,2	24,9	2,9

- 1) Statens konto i Nationalbanken er opgjort ifølge statsregnskabet for 2010 og 2011, mens kontoen for 2012 er opgjort ifølge Nationalbankens månedsbalance.
- 2) Formuen inkluderer fondenes obligationsbeholdning og kontoindestående i Nationalbanken.

Forøgelsen af statsgælden fra 2010 til 2012 skyldes i overvejende grad underskud på statens finanser. Udviklingen i statsgælden fra år til år svarer – bortset fra kurseffekter ved lånoptagelse – til den såkaldte nettokassesaldo, dvs. likviditetseffekten af statens budget, *jf. figur 2.4*. Statens nettokassesaldo afspejler forskellen mellem indbetalinger og udbetalinger og afviger dermed fra DAU-saldoen, der er en regnskabsmæssig opgørelse af statens indtægter og udgifter. Sidstnævnte er med andre ord ikke nødvendigvis sammenfaldende med de faktiske ind- og udbetalinger for staten i et givet år.

Figur 2.4
Nettokassesaldoen og statsgælden 2000-2012

Forskellen mellem nettokassesaldoen og DAU-saldoen kan blandt andet henføres til beholdningsbevægelser, periodiseringer og statslige genudlån.

Underskuddet på nettokassesaldoen blev godt 30 mia. kr. i 2011, dvs. ca. 3 mia. kr. mindre end skønnet i december.

I 2012 skønnes nettokasseunderskuddet for nuværende til 48½ mia. kr. Nettokasseunderskuddet hænger primært sammen med et forventet DAU-underskud på ca. 54 mia. kr., mens genudlån og beholdningsbevægelser samlet set giver et positivt bidrag til nettokassesaldoen på knap 5½ mia. kr. Skønnet for nettokasseunderskuddet i 2012 er alt i alt nedjusteret med ca. 30½ mia. kr. siden december.

Med afsæt i nettokasseunderskuddene – og kurseffekter ved lånoptagelse mv. – steg statsgælden med 27½ mia. kr. fra 2010 til 2011 og forventes at stige med yderligere 43¼ mia. kr. fra 2011 til 2012.

Tabel 2.12
DAU-saldo, nettokassesaldo og ændring i statsgæld 2011-2012

	2011		2012	
	Dec11	Stats-regnskab	FL12	Maj 12
Mia. kr., årets priser				
1. DAU-saldo	-49,3	-33,1	-87,7	-54,1
2. Genudlån mv. (§ 40)	5,3	2,8	-2,8	-5,6
- heraf kapitalindsud af kreditt pakken	2,5	2,5	9,2	9,4
- heraf udlån til Island	0,0	-1,8	0,0	0,7
- heraf udlån til Letland	0,0	0,0	0,0	0,0
- heraf eksportlån i regi af Eksport Kredit Fonden	-2,3	-2,4	-2,4	-2,4
- heraf Finansiell Stabilitet A/S	10,2	10,5	0,0	1,1
3. Beholdningsbevægelser og periodisering mv. (§ 41)	11,0	0,1	11,7	11,3
Nettokassesaldo (1+2+3)	-33,0	-30,2	-78,9	-48,5
Nettofinansieringsbehov (-nettokassesaldo)	33,0	30,2	78,9	48,5
Kurseffekter ved lånoptagelse/nettokøb af obligationer i Den Social Pensionsfond mv. ¹⁾	-3,8	-2,6	-0,1	-5,2
Ændringer i statsgæld (år til år)	29,2	27,6	78,8	43,2

- 1) Kurseffekter ved lånoptagelse afspejler emissionskurstab eller -gevinster ved udstedelse af statsobligationer og nettokøb af obligationer i Den Sociale Pensionsfond m.fl.

Udviklingen i statsgælden fra 2011 til 2012 afspejles ikke fuldt ud i udviklingen i ØMU-gælden, jf. tabel 2.13. ØMU-gælden omfatter primært statens, kommunernes og regionernes obligationsgæld. Statens indestående i Nationalbanken modregnes imidlertid ikke i ØMU-gælden, hvilket er tilfældet i forbindelse med opgørelsen af statsgælden. Herudover korrigeres der i ØMU-gældsopgørelsen for beholdningen af statsobligationer i de offentlige delsektorer.

ØMU-gældens andel af BNP steg fra knap 43 pct. i 2010 til 46½ pct. i 2011. Opgjort nominelt steg ØMU-gælden med ca. 78 mia. kr. fra 2010 til 2011. Den kraftige stigning skal ses i lyset af DAU-underskuddet i 2011, og at nettofinansieringsbehovet i 2012 er delvist forhåndsfinansieret i 2011.

ØMU-gælden forventes at falde fra 46½ pct. af BNP i 2011 til 44 pct. af BNP i 2012, hvilket svarer til et fald på knap 23 mia. kr. Statens konto forventes reduceret i 2012. Da indestående på kontoen ikke modregnes i ØMU-gælden, bidrager reduktionen til, at der skønnes et fald i ØMU-gælden på trods af et forventet offentligt underskud i 2012.

Skønnet for ØMU-gælden i 2012 er opjusteret i forhold til december blandt andet som følge af, at det nu forventes, at en større del af lånebehovet for 2013 finansieres i 2012. I december blev det lagt til grund, at der ville ske en større reduktion i statens indestående i Nationalbanken. Det er dermed tale om en niveauforskydning forbundet med et højere kontoindestående.

Tabel 2.13
ØMU-gælden 2010-2012

	2010	2011	2012	Ændring 2010-12
Nominal gæld ultimo året, mia. kr., årets priser				
Staten:				
Indenlandsk gæld	576,4	645,9	649,4	73,0
Udenlandsk gæld	114,7	111,8	89,4	-25,3
Den Social Pensionsfonds statsobligationsbeholdning	-61,4	-54,2	-57,6	3,9
Øvrige fondes statsobligationsbeholdning	-14,7	-15,6	-16,0	-1,3
Øvrige poster ¹⁾	9,6	10,8	10,7	1,0
Kommuner:				
Samlet gæld	124,4	127,2	127,2	2,8
Beholdning af statsobligationer	2,1	2,1	2,1	0,0
Sociale kasser og fonde:				
Beholdning af statsobligationer mv.	1,7	2,9	2,9	1,2
Samlet ØMU-gæld	752,8	830,9	808,1	55,3
Samlet ØMU-gæld i pct. af BNP	42,9	46,5	44,0	1,1

1) Indeholder bl.a. andre typer kort og langfristede lån til eksempelvis byfornyelse mv.

Frem mod udgangen af 2012 skønnes det offentlige nettotilgodehavende imidlertid at blive vendt til en nettogæld på ca. 7¼ pct. af BNP, jf. tabel 2.14. Stigningen i den offentlige nettogæld afspejler primært underskuddene på de offentlige finanser i 2009-12. Det er den offentlige nettogæld, som er det centrale gældsbegreb i forbindelse med opgørelsen af finanspolitikens langsigtede holdbarhed.

Tabel 2.14
Den offentlige nettogæld 2009-2012

	2009	2010	2011	2012	Ændring 2009-12
Mia. kr., årets priser					
Offentlig nettogæld	-74,6	-29,0	62,8	133,1	207,7
Offentlig nettogæld i pct. af BNP	-4,5	-1,7	3,5	7,3	11,8

Statens finansieringsbehov svarer til det såkaldte nettofinansieringsbehov – der skal ses i sammenhæng med nettokasseunderskuddet – samt afdrag på kort og lang gæld. Finansieringsbehovet kan dækkes ved at optage lån eller ved at trække på statens indestående i Nationalbanken.

Statens indenlandske finansieringsbehov i 2012 skønnes for nuværende til 150 mia. kr., hvilket er 29 mia. kr. lavere end ventet i december, *jf. tabel 2.15*. Det lavere samlede indenlandske finansieringsbehov skyldes et mindre nettofinansieringsbehov, mens de ventede afdrag på den langfristede gæld er øget en anelse.

Tabel 2.15
Indenlandsk finansieringsbehov 2012

	FL12	Maj 12
Mia. kr.		
Indenlandsk nettofinansieringsbehov	80	49
Afdrag langfristet gæld mv. ¹⁾	55	57
Afdrag skatkammerbeviser ²⁾	44	44
Indenlandsk finansieringsbehov	179	150

- 1) Afdrag langfristet gæld er inklusive fondenes nettoobligationskøb, nettobetalingen fra valutaswaps og opkøb uden for året.
- 2) Afdrag skatkammerbeviser i 2012 svarer til udestående i programmet ultimo 2011.

Det udenlandske finansieringsbehov for 2012 er lidt mindre end skønnet i december, *jf. tabel 2.16*.

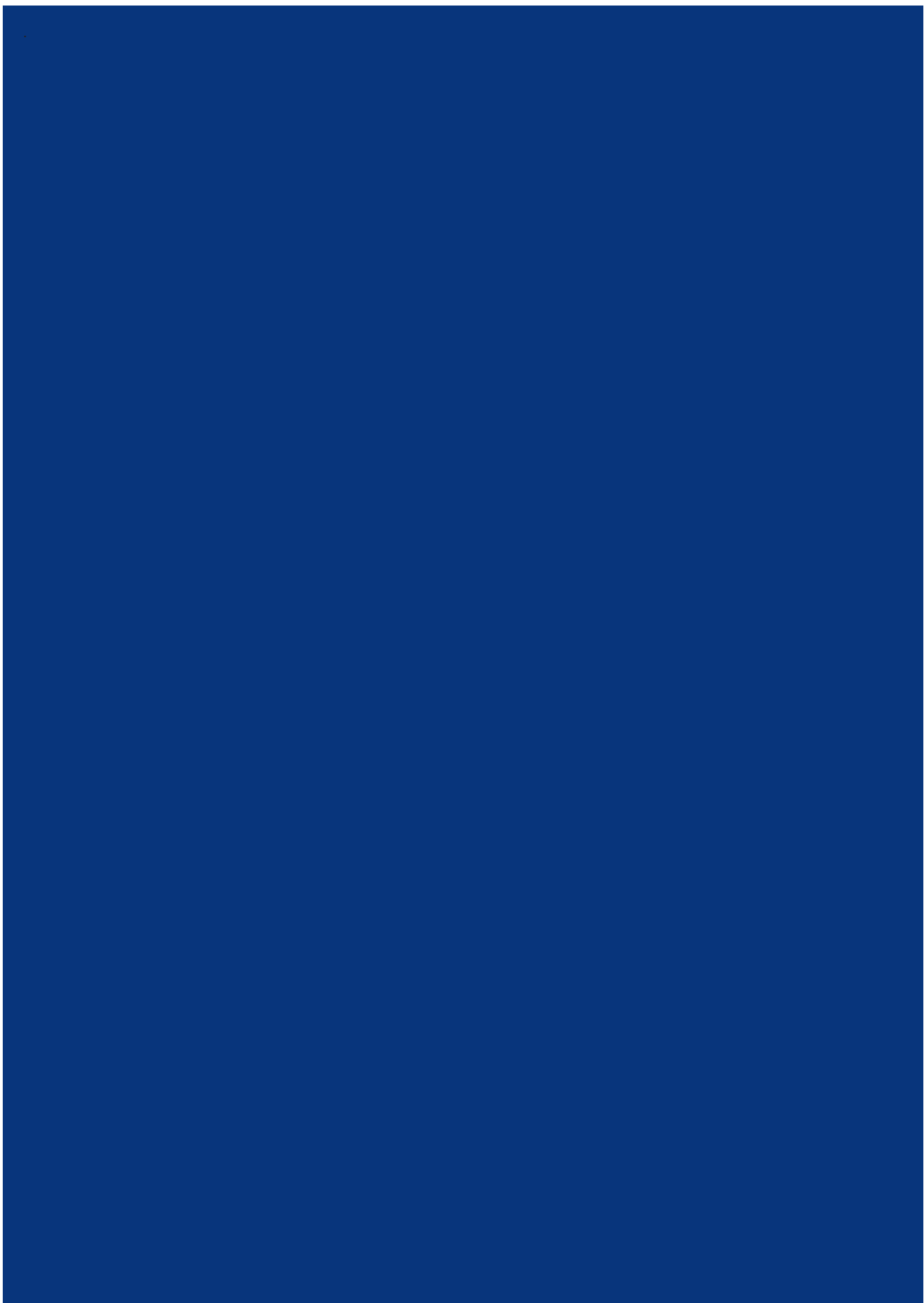
Tabel 2.16
Udenlandsk finansieringsbehov 2012

	FL12	Maj 12
Mia. kr.		
Udenlandsk nettofinansieringsbehov	-1	0
Afdrag langfristet gæld mv. ¹⁾	32	32
Afdrag commercial paper (CP) ²⁾	5	2
Udenlandsk finansieringsbehov	36	34

- 1) Afdrag langfristet gæld er inklusive fondenes nettoobligationskøb, nettobetalingen fra valutaswaps og opkøb uden for året.
- 2) Afdrag commercial paper i 2012 svarer til udestående i programmet ultimo 2011.

3. Offentlige finanser og finanspolitikken

Resumé

- Underskuddet på de offentlige finanser skønnes til 70½ mia. kr. i 2012 og 32½ mia. kr. i 2013, hvilket svarer til henholdsvis 3,8 pct. af BNP og 1,7 pct. af BNP. For 2011 har Danmarks Statistik foreløbigt opgjort det offentlige underskud til knap 35 mia. kr. svarende til 1,9 pct. af BNP.
- I forhold til skønnet i decembervurderingen er det offentlige underskud nedjusteret med 36½ mia. kr. i 2011, 30½ mia. kr. i 2012 og 15½ mia. kr. i 2013. De lavere underskud skal primært ses i sammenhæng med lavere renter og højere aktiekursstigninger, som øger de forventede indtægter fra pensionsafkastskatten.
- Den strukturelle saldo skønnes at udvise et underskud på 1,5 pct. af BNP i 2010 og være i balance i 2013. Dermed efterleves henstillingen fra EU om en forbedring af den strukturelle offentlige saldo på 1½ pct. af BNP i perioden 2011-13.
- I 2012 er de offentlige investeringer nedjusteret med 3 mia. kr. primært afledt af, at der ventes et mindre forbrug på en række statslige vejprojekter. Med afsæt heri er realvæksten i de offentlige investeringer nedjusteret fra 13,9 pct. til 11,3 pct. i 2012. Skønnet for de samlede investeringer i kickstarten er uændret 18¼ mia. kr.
- I forhold til decembervurderingen er realvæksten i det offentlige forbrug i 2011 nedjusteret fra -0,1 pct. til -1,0 pct. Den lavere realvækst skal ses i lyset af lavere nominelle forbrugsudgifter på 3¼ mia. kr. i 2011. Det lavere udgiftsniveau i 2011 indebærer en opjustering af realvæksten i 2012 fra 0,6 pct. til 1,3 pct., idet de skønnede forbrugsudgifter for 2012 er uændrede i forhold til december.
- Finanseffekten er nedjusteret fra -0,2 pct. af BNP til -0,5 pct. af BNP i 2011 og opjusteret fra 0,4 pct. af BNP til 0,5 pct. af BNP i 2012 sammenlignet med december. Justeringerne skal navnlig ses i lyset af, at realvæksten i det offentlige forbrug er lavere i 2011 og højere i 2012.
- Den finanspolitiske lempelse i 2012 skal ses i lyset af fremrykninger af offentlige investeringer i kickstarten, efterlønsudbetalinger samt en realvækst i det offentlige forbrug på 1,3 pct.

3.1 Offentlige finanser

Skønnene for de offentlige finanser i 2012 og 2013 tager afsæt i den aktuelle vurdering af dansk økonomi, jf. *Økonomisk Redegørelse*, maj 2012.

Skønnet for de offentlige finanser i 2012 tager herudover udgangspunkt i finansloven for 2012, de ministerielle rammedegørelser for statens udgifter i 2012 og de kommunale og regionale budgetter for 2012. Skønnet for 2013 tager afsæt i konjunkturforsprogniserne og finanslovsaftalerne for 2012 og forløbet i 2020-planen "Danmark i arbejde", april 2012.

Danmarks Statistik har opgjort foreløbige tal for de offentlige finanser i 2011, som viser et offentligt underskud på 34,7 mia. kr. svarende til 1,9 pct. af BNP, jf. *tabel 3.1*. Underskuddet er dermed 36,5 mia. kr. eller 2,0 pct. af BNP mindre end skønnet i decembervurderingen. Det lavere offentlige underskud i 2011 skyldes navnlig højere indtægter fra pensionsafkastskatten, jf. *kapitel 1 og bilag 2*.

Tabel 3.1

Saldoen på de offentlige finanser, 2006-2013

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Mia. kr., årets priser								
December	82,3	81,4	57,6	-45,9	-47,4	-71,2	-100,7	-48,2
Maj	82,3	81,4	57,6	-45,9	-47,4	-34,7	-70,4	-32,6
Heraf stat ¹⁾	89,7	85,8	65,2	-33,4	-44,1	-36,4	-	-
Heraf kommuner og amter/regioner ¹⁾	-7,8	-4,5	-7,3	-11,0	-3,2	1,4	-	-
Heraf sociale kasser og fonde ²⁾	0,3	0,0	-0,3	-1,5	-0,2	0,9	-	-
Maj, pct. af BNP	5,0	4,8	3,3	-2,7	-2,7	-1,9	-3,8	-1,7

1) Opgørelsen af saldoen for henholdsvis stat samt kommuner og amter/regioner afspejler ikke fuldt ud, at staten via overførsler til kommuner og amter/regioner overvejende bærer risikoen for konjunkturelt betingede udsving i udgifter og indtægter.

2) A-kasserne og Lønmodtagernes Garantifond.

I 2012 og 2013 er underskuddet nedjusteret med henholdsvis 30½ mia. kr. og 15½ mia. kr. og skønnes nu til 70½ og 32½ mia. kr. eller 3,8 og 1,7 pct. af BNP. Det lavere offentlige underskud skal primært ses i lyset af højere forventede indtægter fra pensionsafkastskatten afledt af lavere renter og højere aktiekurser. Dertil kommer højere indtægter fra personskatter og lavere overførselsudgifter end ventet i december.

Stigningen i det offentlige underskud fra 2011 til 2012 skyldes primært, at det i 2012 er muligt at melde sig ud af efterlønsordningen og få de indbetalte efterlønsbidrag tilbagebetalt skattefrit. Det har hidtil været lagt til grund, at 1/3 vil træde ud af efterlønsordningen, og der samlet set bliver udbetalt 17½ mia. kr. i efterlønsbidrag. Efterlønsudbetalingerne skønnes på den

baggrund at øge det offentlige underskud med godt 20 mia. kr. eller 1 pct. af BNP i 2012, *jf. også Budgetoversigt 1*, maj 2011. Der er fra 2. april til medio maj udbetalt ca. 16¼ mia. kr., og skønnet over udbetalingerne på 17½ mia. kr. for hele året er fastholdt i majvurderingen.

Den strukturelle offentlige saldo skønnes til -1½ pct. af BNP i 2010, mens den ventes i balance i 2013. Dermed efterleves EU-henstillingen, der tilsiger, at den strukturelle saldo skal forbedres med 1½ pct. af BNP i perioden 2011-2013, og at det faktiske offentlige underskud bringes under 3 pct. af BNP i 2013.

Styrkelsen af den strukturelle saldo i årene 2011-2013 skal navnlig ses i sammenhæng med skatte- og afgiftsstigninger i Forårspakke 2.0, genopretningsaftalen og finanslovsaftalerne for 2012 samt en moderat vækst i det offentlige forbrug og normaliseringen af de offentlige investeringer i 2013.

Danmark kom ind i EU's såkaldte "procedure for uforholdsmæssigt store underskud" i juni 2010 på baggrund af et skønnet underskud på 5,5 pct. af BNP i 2010 og 4,9 pct. af BNP i 2011 ifølge EU-Kommissionens forårsprognose fra maj 2010¹. I Kommissionens forårsprognose fra maj 2012 skønnes et offentligt underskud på 4,1 pct. af BNP i 2012.

De seneste og fortsat foreløbige tal fra Danmarks Statistik viser, at underskuddet på de offentlige finanser i 2010 og 2011 var mindre end grænsen på 3 pct. af BNP i Stabilitets- og Vækstpagten. De lavere underskud i 2010 og 2011 skal primært ses i sammenhæng med, at indtægterne fra pensionsafkastskatten blev historisk høje, og at finanspolitikken blev strammet med genopretningsaftalen, *jf. også kapitel 1*.

Finanseffekten skønnes til -0,5 pct. af BNP i 2011 og 0,5 pct. af BNP i 2012. Den lempelige finanspolitik i 2012 skal ses i lyset af fremrykninger af offentlige investeringer i kickstarten, efterlønsudbetalingerne samt en realvækst i det offentlige forbrug på 1,3 pct.

---

¹ Finansministeriet skønnede på samme tidspunkt et offentligt underskud på 5,1 pct. i 2010 og 4,4 pct. i 2011, *jf. Økonomisk Redegørelse*, maj 2010.

Ændringer i forhold til vurderingen i december 2011

Danmarks Statistik har opgjort foreløbige tal for de offentlige finanser i 2011, som viser et offentligt underskud på 34,7 mia. kr. i 2011 svarende til 1,9 pct. af BNP. Underskuddet er dermed 36,5 mia. kr. mindre end skønnet i decembervurderingen, *jf. tabel 3.2*. Det lavere offentlige underskud i 2011 skyldes i høj grad højere indtægter fra pensionsafkastskatten.

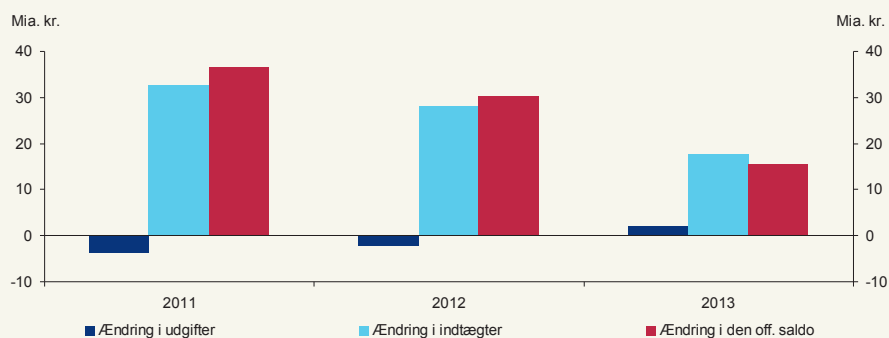
Tabel 3.2

Ændring af den offentlige saldo i 2011-2013 siden december

	2011	2012	2013
Mia. kr., årets priser			
Nordsø-indtægter	-0,5	2,5	0,6
Selskabsskatter, ikke kulbrinteskattepligtige	0,1	0,0	-0,1
Pensionsafkastskat	25,4	17,3	8,1
Arbejdsmarkedsbidrag	0,0	0,4	0,3
Personskatter mv.	4,6	6,2	6,6
Moms	1,2	2,6	2,7
Registreringsafgift	-0,5	0,1	0,8
Øvrige skatter og afgifter	-0,3	-0,1	0,0
Offentligt forbrug	3,7	0,0	1,0
Offentlige investeringer	0,8	3,0	0,0
Overførselsudgifter	0,8	2,7	3,1
Nettorentudgifter og udbytter	1,4	0,4	-0,8
Subsidier	-1,8	-2,7	-5,0
Andre udgifts- og indtægtsposter	1,6	-1,9	-1,7
Ændring af den offentlige saldo, i alt	36,5	30,4	15,6

Anm.: Negative tal angiver saldoforværringer, mens positive tal viser saldoforbedringer.

I forhold til decembervurderingen er det offentlige underskud nedjusteret med 30½ mia. kr. i 2012 og 15½ mia. kr. i 2013. De lavere underskud skal i begge år ses i sammenhæng med højere skatteindtægter, *jf. figur 3.1*.

Figur 3.1**Revision af udgifter og indtægter (mia.kr., årets priser) siden december, 2011-2013**

Det gælder ikke mindst indtægterne fra pensionsafkastskatten, der nu forventes at blive betydeligt større afledt af store aktiekursstigninger i de første måneder af 2012 samt en nedjustering af renterne i forhold til decembervurderingen, *jf. også boks 3.1*.

Derudover indebærer det lavere renteniveau i både 2012 og 2013, at husholdningernes og virksomhedernes fradragsberettigede renteudgifter reduceres, hvilket blandt andet øger de forventede indtægter fra personskatterne.

Boks 3.1**Revision af indtægts- og udgiftsskøn i 2012 og 2013**

Nordsøindtægterne er opjusteret med 2½ mia. kr. i 2012 og ½ mia. kr. i 2013 i forhold til december. Opjusteringen skal ses i lyset af en opjustering af olieprisen og dollarkursen. Samlet set er olieprisen (målt i kroner) opjusteret med ca. 64 kr. i 2012 og godt 46 kr. i 2013. I modsat retning trækker, at skønnet over olie-selskabernes driftsomkostninger er opjusteret, hvilket isoleret set reducerer deres overskud og dermed Nordsø-indtægterne.

Pensionsafkastskatten er opjusteret med ca. 17¼ mia. kr. i 2012 og 8 mia. kr. i 2013. De højere indtægter i 2012 skyldes primært, at der har været store aktiekursstigninger i de første måneder af året, og bruttoafkastet på aktier for 2012 som helhed er på den baggrund opjusteret. I 2013 skal de højere forventede indtægter navnlig ses i sammenhæng med mindre skønnede rentestigninger igennem året, som øger pensions-selskabernes forventede afkast på obligationer og mindsker det forventede tab på derivater.

Arbejdsmarkedsbidraget er opjusteret med ½ mia. kr. i 2012 og ¼ mia. kr. i 2013 afledt af en opjustering af den samlede lønsum, hvilket blandt andet skal ses i lyset af en opjustering af beskæftigelse på 10.000 personer i begge år.

Personskatter mv. er opjusteret med 6¼ mia. kr. i 2012 og 6½ mia. kr. i 2013. Opjusteringen skal primært ses i sammenhæng med en nedjustering i renteniveauet i både 2012 og 2013, hvilket reducerer både hus-holdningernes og virksomhedernes fradragsberettigede renteudgifter. Det øger personskatterne i både 2012 og 2013. Dertil kommer en opjustering i dødsboskatten og boafgiften, samt at den højere beskæftigelse og lønsum i både 2012 og 2013 øger indtægterne fra indkomstsatter. I modsat retning trækker dog, at de skattepligtige overførselsindkomster er nedjusteret i både 2012 og 2013.

Momsindtægterne er opjusteret med 2½ mia. kr. i 2012 og 2¾ mia. kr. i 2013 primært afledt af et højere nominelt privat forbrug.

Indtægterne fra *registreringsafgiften* er omtrent uændrede i 2012 og opjusteret med ca. ¾ mia. kr. i 2013. Regnskabstallene for 2011 viser, at indtægterne fra registreringsafgiften blev mindre end ventet, og det lavere niveau forudsættes at bære med over i 2012 og 2013. "Rammeaftale om takstnedsættelser og pulje til forbedringer af den kollektive trafik" indebærer højere subsidier til DSB mv., som finansieres af ændrede regler for beregningen af registreringsafgiften for leasing- og demonstrationsbiler. Dertil kommer en forventning om et øget bilsalg, som forventes at øge indtægterne fra registreringsafgiften i 2013.

De *øvrige skatter og afgifter* er omtrent uændrede i 2012 og 2013. Det skal blandt andet ses i lyset af en opjustering af miljøafgifterne på ¾ mia. kr. i 2012 og 2013. Indtægterne fra energiafgifterne er derimod nedjusteret afledt af et lavere energiforbrug. Derudover er indtægterne fra grundskylden nedjusteret med ¾ mia. kr. i både 2012 og 2013 på baggrund af de kommunale budgetter.

Det *offentlige forbrug* er uændret i 2012 og nedjusteret med 1 mia. kr. i 2013 afledt af en reduktion i skønnet over budgetvirkningen af de offentlige lønstigninger. Der foreligger ikke overenskomster på det offentlige område, der dækker hele 2013. Nedjusteringen skal derfor ses i sammenhæng med, at de private lønstigninger skønnes lavere afledt af de indgåede overenskomster på det private arbejdsmarked.

De *offentlige investeringer* er nedjusteret med 3 mia. kr. i 2012 og uændrede i 2013. De lavere investeringer i 2012 afspejler primært, at der ventes et mindre forbrug på en række statslige vejprojekter.

Boks 3.1 (fortsat)**Revision af udgifts- og indtægtsskøn i 2012 og 2013**

Overførselsudgifterne er nedjusteret med 2¼ mia. kr. i 2012 og 3 mia. kr. i 2013. De lavere udgifter skal ses i sammenhæng med en nedjustering i antallet af dagpengemodtagere på knap 6.000 personer i 2012 og ca. 10.000 personer i 2013, som reducerer udgifterne til arbejdsløshedsdagpenge med ca. 1 mia. kr. i 2012 og ca. 2 mia. kr. i 2013. Derudover er udgifterne til barseldagpenge nedjusteret med ¼ mia. kr. i både 2012 og 2013 afledt af nye tal fra Danmarks Statistisk, som viser en reduktion i antallet af fødsler fra 2010 til 2011. Udgifterne til efterløn er nedjusteret med ½ mia. kr. i 2012 og 1 mia. kr. i 2013, idet der ventes færre efterlønsmodtagere. Derimod er udgifterne til sygedagpenge og SU samlet set opjusteret med ¼ mia. kr. i 2012 og 1 mia. kr. i 2013 blandt andet som følge af en forventning om flere studerende.

Nettorenteudgifterne (inkl. udbytter) er nedjusteret med ½ mia. kr. i 2012, og opjusteret med ¼ mia. kr. i 2013. Renteudgifterne er nedjusteret i 2012 og 2013 afledt af det lavere renteniveau, mens udbytterne fra Dong Energy, Københavns Lufthavn og Post Danmark er nedjusteret med 1 mia. kr. i 2012 på baggrund af selskabernes regnskaber for 2011, hvilket forudsættes at bære med over i 2013. Dertil kommer en nedjustering af renteindtægterne i 2013 blandt andet afledt af det lavere renteniveau.

Subsidierne er opjusteret med 2¼ mia. kr. i 2012 og 5 mia. kr. i 2013. En ændret beregningsmetode i Danmarks Statistik af udgifterne til Arbejdsgivernes Elevrefusion (AER) øger subsidierne med ca. 2 mia. kr. i begge år. Dertil kommer indarbejdelsen af højere tilskud til DSB mv. som følge af "*Rammeaftale om takstnedsættelser og pulje til forbedringer af den kollektive trafik*", som øger subsidierne med godt ½ mia. kr. i 2012 og godt 1 mia. kr. i 2013. I 2013 er ydelsesstøtten til almene boliger opjusteret med 1¼ mia. kr. på baggrund af nye skøn fra Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter.

Andre udgifts- og indtægtsposter er (netto) opjusteret med 2 mia. kr. i 2012 og 1¼ mia. kr. i 2013. Det skal primært ses i sammenhæng med en ændret beregningsmetode i Danmarks Statistik af de afskrevne skatter, som ventes at øge udgifterne til kapitaloverførsler med 1½ mia. kr. i 2012 og 1 mia. kr. i 2013. I 2012 er der endvidere indregnet et tab på kapitalindskud og individuelle garantiordninger i Spar Salling og Sparekassen Østjylland på knap ½ mia. kr.

Udviklingen i udgifts- og skattetryk, 2006-2013

Det samlede offentlige udgiftstryk er opgjort til ca. 56½ pct. af BNP i 2009-2011, mens udgifternes andel af BNP er opgjort til 50-50½ pct. af BNP i 2006-2008, *jf. tabel 3.3*. Den markante stigning skyldes et højere offentligt forbrugstryk, højere overførselsudgifter samt en reduktion i BNP under den økonomiske krise.

Fra 2011 til 2012 stiger udgiftstrykket yderligere med 1 pct.-point til 57¼ pct. af BNP i 2012. Det skal primært ses i sammenhæng med efterlønsudbetalingerne i 2012. Derudover kan stigningen tilskrives en forøgelse af de offentlige investeringer svarende til ¼ pct. af BNP. Reduktionen i udgiftstrykket fra 2012 til 2013 på 2 pct. af BNP skal primært ses i lyset af efterlønsudbetalingerne i 2012. Dertil kommer en forudsat normalisering af de offentlige investeringer og en moderat realvækst i det offentlige forbrug.

Tabel 3.3
Udgifts- og skattetryk, 2006-2013

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Ændr. 2006-13
Pct. af BNP									
Forbrug	25,9	26,0	26,5	29,8	29,1	28,6	28,7	28,4	2,5
Overførselsudgifter	15,6	15,2	15,0	17,0	17,3	17,4	17,7	17,7	2,1
Investeringer	2,0	1,9	1,90	2,0	2,1	2,2	2,4	1,9	0,0
Renteudgifter	2,2	2,0	1,8	2,2	2,1	2,1	1,8	1,8	-0,4
Øvrige udgifter	4,9	4,9	5,4	5,7	5,8	6,3	7,0	6,0	1,1
Udgiftstryk¹⁾	50,6	50,0	50,6	56,7	56,4	56,7	57,7	55,8	5,2
Skattetryk									
Personskatter mv. ²⁾	21,2	21,5	21,3	22,3	20,4	20,8	21,0	21,5	0,4
Arbejdsmarkedsbidrag	4,4	4,5	4,6	4,8	4,6	4,5	4,5	4,5	0,1
Pensionsafkastskat	0,8	0,3	0,5	0,5	2,1	2,1	1,2	1,0	0,2
Selskabsskatter	4,4	3,8	3,3	2,3	2,7	2,8	3,1	3,2	-1,1
Moms	10,3	10,4	10,1	10,1	9,9	10,0	10,1	10,1	-0,2
Øvrige indirekte skatter	7,8	7,6	7,2	6,8	7,0	7,0	7,2	7,4	-0,4
Øvrige skatter ³⁾	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	0,9	-0,1
Skattetryk	49,8	49,1	47,9	47,8	47,7	48,3	48,1	48,6	-1,2
Indtægter									
Renteindtægter	1,5	1,6	1,7	1,9	1,6	1,6	1,6	1,7	0,2
Øvrige indtægter	4,6	4,4	4,5	4,5	4,6	5,0	4,3	4,0	-0,6
Told mv. til EU ⁴⁾	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	0,0
Indtægtstryk¹⁾	55,7	54,8	53,9	54,0	53,7	54,7	53,9	54,1	-1,6

- 1) Opgørelsen af de samlede offentlige udgifter og indtægter afviger fra Danmarks Statistiks opgørelse. Danmarks Statistik henfører fx indtægter fra salg af varer og tjenester, der indgår i det offentlige forbrug, til indtægterne, mens det samlede offentlige forbrug indgår på udgiftssiden i tabellen. På den baggrund afviger udgifts- og indtægtstrykket definatorisk fra opgjorte tryk, der er baseret på Danmarks Statistiks opgørelser.
- 2) Personskatter mv. omfatter kildeskatter, vægtafgift fra husholdninger, bo- og gaveafgift samt andre personlige skatter.
- 3) Bidrag til sociale ordninger (A-kassebidrag, efterlønsbidrag mv.).
- 4) Ifølge nationalregnskabsprincipperne kategoriseres disse indtægter som skatter og indgår derfor i skattetrykket, men da indtægterne tilfalder EU, indgår de ikke i indtægtstrykket.

Fra 2006 til 2010 reduceres skattetrykket gradvist fra 49% pct. af BNP til 47% pct. af BNP. Det skal ses i sammenhæng med en reduktion i personskatterne blandt andet afledt af indkomstskattenedsættelserne i 2010 i *Forårspakke 2.0*. Dertil kommer, at de øvrige indirekte skatter blev reduceret fra 7% pct. af BNP i 2006 til 7 pct. af BNP i 2010, hvilket blandt andet

skal ses i sammenhæng med en reduktion i bilkøbet og dermed registreringsafgiften samt et øget omfang af leasing biler, som reducerer indtægterne fra registreringsafgiften på kort sigt. Fra 2010 til 2011 steg skattetrykket med ½ pct.-point afledt af skatte- og afgiftsstigninger i genopretningsaftalen samt indfasningen af finansieringselementer i Forårspakke 2.0.

Skattetrykket reduceres med ¼ pct. af BNP fra 2011 til 2012 og øges med ½ pct. af BNP fra 2012 til 2013. I 2013 hæves skatterne yderligere blandt andet afledt af skatte- og afgiftsstigninger i finansloven for 2012, herunder reduktionen af loftet for indbetalinger til ratepensioner samt nye og højere afgifter på usunde fødevarer mv. Derudover forventes selskabsskatteprovenuet som andel af BNP gradvist at stige frem mod 2013 blandt andet afledt af en forventning om højere indtjening i den finansielle sektor. Derimod forventes en normalisering af indtægterne fra pensionsafkastskatten fra ca. 2 pct. af BNP i 2010 og 2011 til ca. 1¼ pct. af BNP i 2012 og 1 pct. af BNP i 2013.

Udviklingen i skattetrykket er generelt ikke et velegnet mål for den økonomiske politiks bidrag til ændringer i skattebelastningen. Provenuvirkninger af diskretionært besluttede ændringer i skatte- og afgiftsregler giver et mere retvisende billede. Det skyldes først og fremmest, at konjunkturudviklingen samt udsving i oliepriser, aktiekurser og renter mv. ofte vil medføre, at væksten i beskatningsgrundlaget for en række skatter og afgifter afviger fra væksten i BNP.

Det kan medføre betydelige udsving i skattetrykket fra år til år, selvom skattebelastningen er uændret. Dette gælder ikke mindst pensionsafkastskatten og beskatningen af Nordsø-aktiviteterne, men fx også registreringsafgift, moms og tinglysningsafgift. Indtægterne fra pensionsafkastskatten udgjorde f.eks. ca. 2 pct. af BNP i 2010 og 2011, mens indtægterne i de øvrige år i perioden 2006-09 udgjorde i omegnen af ¼ til ¾ pct. af BNP.

3.2 Offentligt forbrug, beskæftigelse og investeringer

Det offentlige forbrug

Danmarks Statistik har foreløbigt opgjort realvæksten i det offentlige forbrug til 0,3 pct. i 2010 og -1,0 pct. i 2011, *jf. tabel 3.4.*

Tabel 3.4
Realvækst i det offentlige forbrug, 2006-2013

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Realvækst, pct.								
Stat ¹⁾	3,1	9,1	0,5	2,2	-0,8	1,5	-	-
Regioner/amter og kommuner	2,6	-1,7	2,5	2,7	0,7	-2,1	-	-
I alt	2,8	1,3	1,9	2,5	0,3	-1,0	1,3	0,3

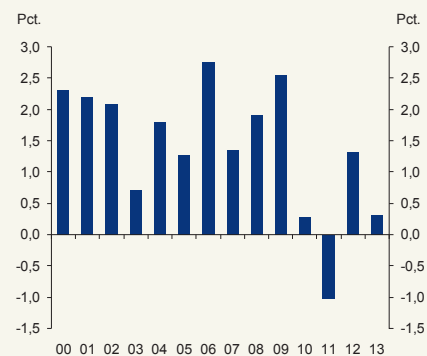
Anm.: Danmarks Statistik korrigerer ikke for den flytning af opgaver, der løbende finder sted mellem sektorer. I 2007 er realvæksten påvirket af kommunalreformen, mens væksten i 2009 og 2010 er påvirket af omlægningen til et enstrengt kommunalt beskæftigelsessystem pr. 1/8 2009.

1) Omfatter endvidere A-kasser mv., der reducerer realvæksten marginalt i perioden.

Kilde: Danmarks Statistik samt egne beregninger og skøn.

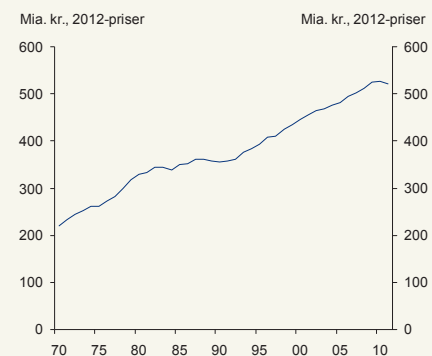
Dermed er væksten i de offentlige forbrugsudgifter aftaget markant, når der sammenlignes med 00'erne, jf. figur 3.2. Samtidig er det første gang siden 1990, at det offentlige forbrug er faldet – målt på årsbasis. Og man skal helt tilbage til 1984 for at finde et reelt fald i forbrugsudgifterne, som overstiger faldet i 2011, jf. figur 3.3.

Figur 3.2
Realvækst i det offentlige forbrug

Kilde: Danmarks Statistik og egne skøn.

Figur 3.3
Det offentlige forbrug, 1970-2011

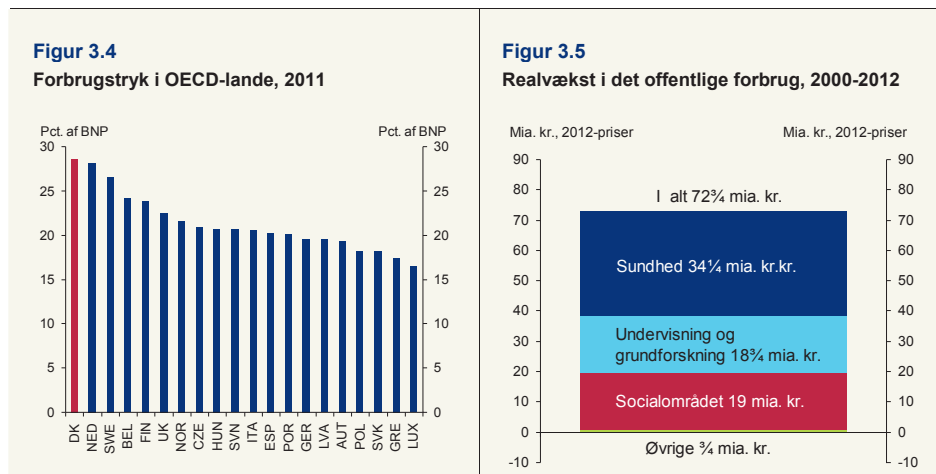

Kilde: Danmarks Statistik.

Danmarks Statistik foreløbige opgørelse af det offentlige forbrug i 2011, som er baseret på næsten endelige statsregnskabstal og foreløbige regnskabstal for kommuner og regioner, afspejler forbrugsudgifter på 511¼ mia. kr. Det er ¾ mia. kr. lavere end skønnet i december. De lavere forbrugsudgifter i 2011 skal navnlig ses i lyset af, at serviceudgifterne i de kommunale og regionale regnskaber ligger under det budgetterede niveau. I decembervurderingen skønnedes kommunernes og regionernes driftsudgifter at flugte med budgetterne for 2011.

I begyndelsen af juni 2012 offentliggør Danmarks Statistik reviderede tal for de offentlige finanser i 2011, som afspejler mere endelige regnskabsoplysninger.

Det offentlige forbrugstryk i Danmark er dog stadig højere end i de øvrige OECD-lande. I 2011 udgjorde det offentlige forbrugstryk i Danmark således 28½ pct. af BNP, mens det i vores nabolande Sverige og Norge udgjorde henholdsvis 26½ og 21½ pct. af BNP, *jf. figur 3.4*.

Kilde: OECD.

Kilde: Danmarks Statistik.

Skønnet for det offentlige forbrug i 2012 tager udgangspunkt i Danmarks Statistiks budgetstatistik, som er baseret på finansloven for 2012 samt kommune- og regionsbudgetterne for 2012. Budgetstatistikken afspejler et nominelt offentligt forbrug på 527½ mia. kr. i 2012, hvilket er på linje med decemberskønnet.

De ministerielle rammeredegørelser og de foreløbige regnskabsoplysninger i kommuner og regioner giver samlet set ikke anledning til at ændre skønnet for de offentlige forbrugsudgifter i 2012. Det nominelle offentlige forbrug i 2012 forudsættes derfor – ligesom i december – at udgøre 527½ mia. kr., *jf. tabel 3.5*. Med afsæt i det lavere niveau for det offentlige forbrug i 2011 er den reale forbrugsvækst i 2012 imidlertid opjusteret til 1,3 pct. fra 0,6 pct. i december.

De budgetterede forbrugsudgifter i 2012 afspejler en vækst på knap 73 mia. kr. siden 2000, *jf. figur 3.5*. Væksten kan primært henføres til de borgernære områder inden for sundhed, undervisning og socialområdet.

Tabel 3.5
Skøn for det offentlige forbrug, 2011-2013

	2011	2012	2013
Niveau, mia. kr., årets priser			
Decembervurdering	515,0	527,6	537,4
Majvurdering	511,3	527,6	536,4
Ændring siden december, mia. kr.	-3,7	0,0	-1,0
Realvækst, pct.			
Decembervurdering	-0,1	0,6	0,3
Majvurdering	-1,0	1,3	0,3
Ændring siden december, pct.-point	-0,9	0,7	0,0

Kilde: Danmarks Statistik samt egne skøn.

I 2013 skønnes realvæksten i det offentlige forbrug til 0,3 pct. Det er uændret i forhold til decembervurderingen og udgangspunktet for regeringens 2020-plan, *jf. Danmark i arbejde – Udfordringer for dansk økonomi frem mod 2020*, maj 2012. Skønnet for forbrugsudgifterne i 2013 afspejler blandt andet den skattefinansierede forøgelse af det offentlige forbrug i 2013 afledt af finanslovsaftalerne for 2012, herunder ½ mia. kr. til bedre normeringer på dagpasningsområdet.

De nominelle offentlige forbrugsudgifter er skønnet til 536½ mia. kr. i 2013. Det er 1 mia. kr. mindre end i decembervurderingen. De lavere udgifter skal ses i lyset af en nedjustering af budgetvirkningen af offentlige lønstigninger med 0,3 pct.-point, hvilket primært følger af et lavere skøn for lønstigningerne i den private sektor.

Den offentlige beskæftigelse

Ifølge nationalregnskabet er den offentlige beskæftigelse faldet med 11.100 personer i 2011, hvilket er 2.100 personer flere end skønnet i december, *jf. tabel 3.6*.

Tabel 3.6
Ændring i den offentlige beskæftigelse (nationalregnskabet), 2011-13

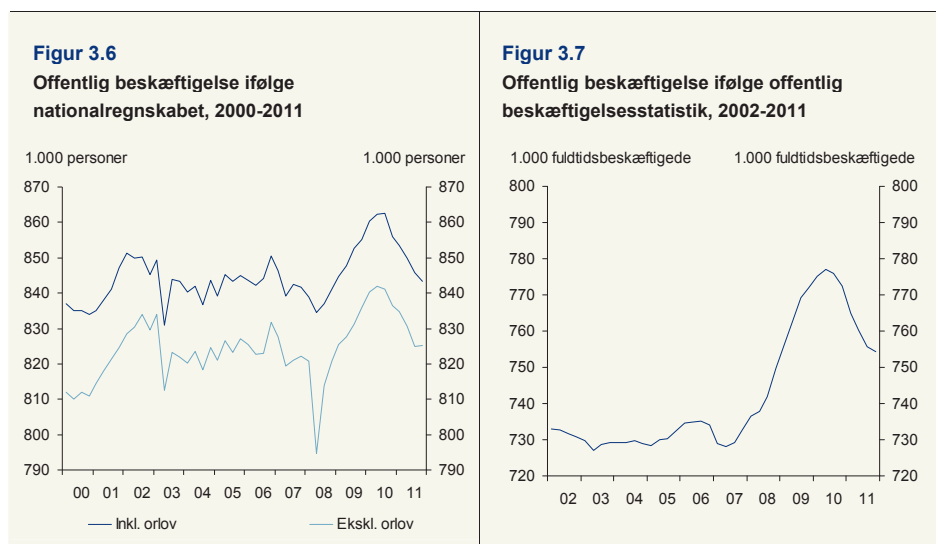
	2011		2012		2013	
	Dec.	Maj	Dec.	Maj	Dec.	Maj
Antal i 1.000 personer						
Offentlig beskæftigelse, ændring	-9,0	-11,1	4,0	6,1	3,0	3,0

Kilde: Danmarks Statistik og egne skøn.

Skønnet for det offentlige beskæftigelsesniveau i 2012 og 2013 er uændret i forhold til decembervurderingen. Sammen med det lavere beskæftigelsesniveau i 2011 indebærer det en opjustering af beskæftigelsesvæksten med 2.100 personer til i alt 6.100 personer i 2012.

I 2013 er der forudsat en stigning i den offentlige beskæftigelse på 3.000 personer på linje med skønnet i decembervurderingen.

Den offentlige beskæftigelse voksede kraftigt fra 3. kvartal 2008 til 2. kvartal 2010 ifølge nationalregnskabet, jf. figur 3.6. Fra det historisk høje niveau i 2. kvartal 2010 faldt den offentlige beskæftigelse imidlertid frem til 4. kvartal 2011, hvor der var en lille stigning. Det bemærkes, at der er usikkerhed forbundet med tallene i det sæsonkorrigerede kvartalsvise nationalregnskab. Ifølge den offentlige beskæftigelsesstatistik faldt fuldtidsbeskæftigelsen således fra 3. til 4. kvartal 2011, jf. figur 3.7.

Anm.: Der er korrigeret for sæsonudsving. Faldet i 2008 for beskæftigede ekskl. orlov i figur 3.6 skyldes strejkerne i foråret 2008.

Kilde: Danmarks Statistik samt egne beregninger.

Den offentlige beskæftigelse (ekskl. beskæftigede på orlov) er ifølge nationalregnskabet øget med 6.300 personer fra 2007 til 2011, hvilket inkluderer 5.000 flere personer i offentlig virksomhedspraktik, jf. tabel 3.7. Ifølge arbejdstidsregnskabet, som opgøres inkl. orlov og ekskl. virksomhedspraktik, er den offentlige beskæftigelse øget med 600 personer i samme periode.

Tabel 3.7
Ændring i den offentlige beskæftigelse, 2007-2011

1.000 personer	2007	2008	2009	2010	2011	I alt 2007-2011
Nationalregnskabet¹⁾						
Inkl. aktiverede ledige i offentlig virksomhedspraktik	-3,1	-10,1²	17,5	10,0	-11,1	6,3
Aktiverede ledige i offentlig virksomhedspraktik	1,2	0,1	1,1	1,8	2,2	5,0
Ekskl. aktiverede ledige i offentlig virksomhedspraktik	-4,3	-10,2¹	16,4	8,2	-13,2	1,2
Arbejdstidsregnskabet, inkl. orlov						
	-3,8	-4,7	11,3	8,4	-14,4	0,6
Den offentlige beskæftigelsesstatistik³⁾	-4,9	11,9	23,4	10,2	-16,3	29,2

1) Eksklusive orlov.

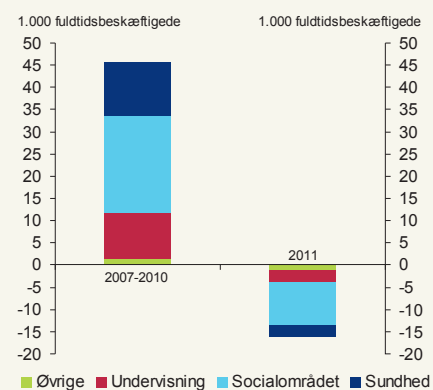
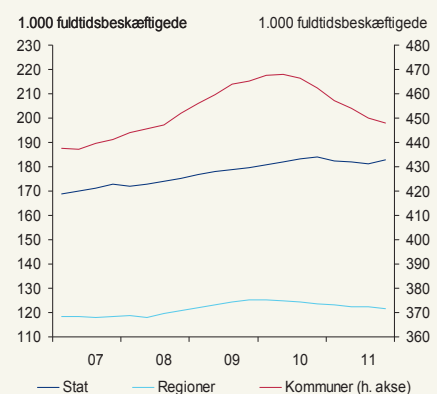
2) Faldet i 2008 for beskæftigede ekskl. orlov skyldes hovedsagelig strejkerne i foråret 2008.

3) Antal fuldtidsbeskæftigede (aftalt arbejdstid samt overtid).

Kilde: Danmarks Statistik.

Ifølge den offentlige beskæftigelsesstatistik, som opgør antal fuldtidsbeskæftigede på basis af offentlige lønindberetninger, er den offentlige beskæftigelse imidlertid øget med 29.200 fuldtidsbeskæftigede fra 2007 til 2011. Den betydelige forskel skal ses i sammenhæng med, at beskæftigelsesvæksten i 2008-2009 formentlig er undervurderet i nationalregnskabet og i arbejdstidsregnskabet, *jf. Budgetoversigt 3*, december 2011.

Beskæftigelsesvæksten fra 2007 til 2011 kan ifølge den offentlige beskæftigelsesstatistik primært henføres til de borgernære serviceområder. Specielt på social-, sundheds- og undervisningsområdet har der været en markant stigning i beskæftigelsen fra 2007 til 2010, hvor den offentlige beskæftigelse steg med 45.500 fuldtidsbeskæftigede, *jf. figur 3.8*. Det er imidlertid også disse områder, der tegner sig for de største fald i beskæftigelsen i løbet af 2011 svarende til 16.300 fuldtidsbeskæftigede.

Figur 3.8**Ændring i offentlig beskæftigelse fordelt på udgiftsområder, 2007-2011****Figur 3.9****Beskæftigelsen i stat, regioner og kommuner, 2007-2011**

Kilde: Danmarks Statistiks offentlige beskæftigelsesstatistik og egne beregninger.

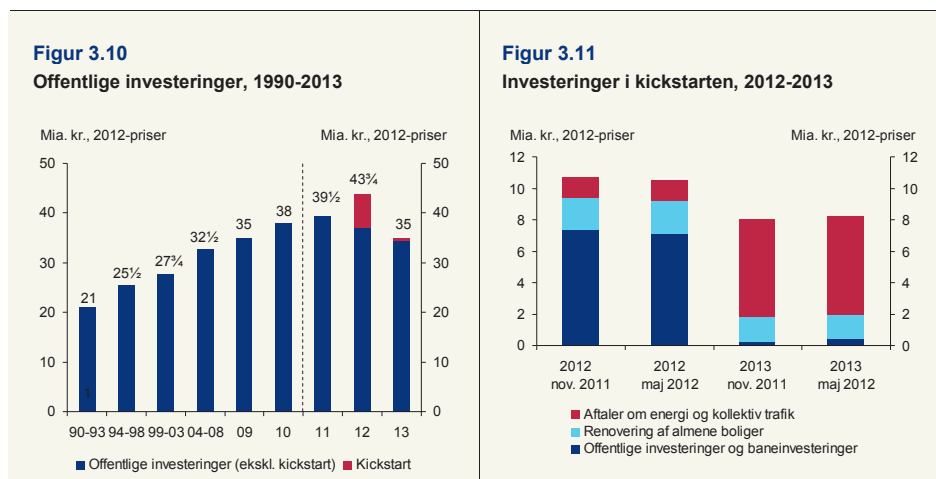
Faldet i den offentlige beskæftigelse i 2011 skal især ses i sammenhæng med det relativt store fald i beskæftigelsen i kommunerne, *jf. figur 3.9*, om end beskæftigelsen også er faldet i staten og regionerne i 2011.

Offentlige investeringer

Ifølge Danmarks Statistik er de offentlige investeringer foreløbigt opgjort til 39½ mia. kr. i 2011 svarende til en realvækst 3,8 pct. fra 2010 til 2011. Sammenlignet med decemberskønnet er de offentlige investeringsudgifter nedrevideret med knap 1 mia. kr. i 2011. Det afspejler blandt andet færre udgifter til statslige vejinvesteringer.

For at understøtte vækst og beskæftigelse er der med regeringens kickstart fremrykket offentlige investeringer i blandt andet veje, skoler og sygehuse for 6¼ mia. kr. i 2012 og ½ mia. kr. i 2013, *jf. figur 3.10*. Kickstarten omfatter desuden fremrykning af baneinvesteringer, renoivering af almene boliger i regi af Landsbyggefonden og investeringer afledt af *Aftale om den danske energipolitik 2012-2020*, marts 2012 og *Rammeaftale om takstnedsættelser og pulje til forbedringer af den kollektive trafik*, marts 2012. Disse investeringer indgår ikke i opgørelsen af de offentlige investeringer.

Kilde: Danmarks Statistik og egne skøn.

Samlet set omfatter kickstarten investeringer for 18¼ mia. kr. i 2012-2013. Afledt af ændrede forløb på baneområdet er kickstart-investeringerne nedjusteret marginalt i 2012 og tilsvarende opjusteret i 2013, men det samlede investeringsniveau i 2012-2013 vurderes uændret, jf. figur 3.11.

- På Transportministeriets område forløber de fremrykkede vejprojekter som planlagt, mens hovedparten af fremrykningen af baneinvesteringer for knap ¼ mia. kr. er udskudt fra 2012 til 2013 som følge af et ændret forløb i udbygningen af København-Ringsted.
- Landsbyggefonden har udmeldt hele den fremrykkede ramme til konkrete projekter, og renoveringsaktiviteten vurderes således at ligge på linje med det forudsatte forløb.
- *Aftale om den danske energipolitik 2012-2020 og Rameaftale om takstnedsættelser og pulje til forbedringer af den kollektive trafik* forventes nogenlunde at afspejle det investeringsniveau i 2012-2013, der blev forudsat i forbindelse med kickstarten.

De offentlige investeringer i kickstarten er samtidig afspejlet i Danmarks Statistiks budgetstatistik, som viser budgetterede offentlige investeringer for 46¾ mia. kr. i 2012. Det er på linje med skønnet for de offentlige investeringsudgifter i decembervurderingen.

I forhold til decembervurderingen og budgetstatistikken er skønnet for de samlede offentlige investeringsudgifter dog nedjusteret med 3 mia. kr. til 43¾ mia. kr. i 2012. Nedjusteringen afspejler primært, at der i 2012 ventes et mindre forbrug på en række statslige vejprojekter end forudsat. Mindreudgifterne på vejområdet påvirker ikke de udgifter, der blev fremrykket i forbindelse med kickstarten.

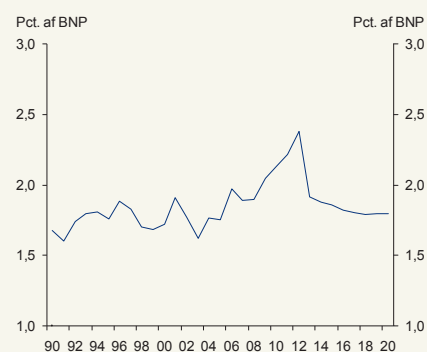
Idet eventuelle mindreudgifter på vejområdet omprioriteres inden for rammerne af Infrastrukturfonden, er der i regeringens 2020-plan indarbejdet en tilsvarende opjustering af de offentlige investeringer i perioden 2014-20, jf. *Danmark i arbejde – Udfordringer for dansk økonomi mod 2020*, maj 2012.

Som følge af fremrykninger er de offentlige investeringsudgifter øget markant i perioden 2009-2012, så de udgør knap 2½ pct. af BNP i 2012. Som led i konsolideringen af de offentlige finanser i medfør af Danmarks EU-henstilling er der forudsat en tilpasning til et mere normalt investeringsniveau fra 2013 og frem mod 2020, *jf. figur 3.12*.

Det er beregningsteknisk forudsat, at de offentlige investeringer udgør 36¼ mia. kr. i 2013, hvilket er uændret i forhold til decemberskønnet. Det svarer til knap 2 pct. af BNP og er på linje med det gennemsnitlige investeringsniveau i perioden 1980-2010. Med afsæt i det høje investeringsniveau i 2012 skønnes et reelt fald i de offentlige investeringer på godt 20 pct. i 2013.

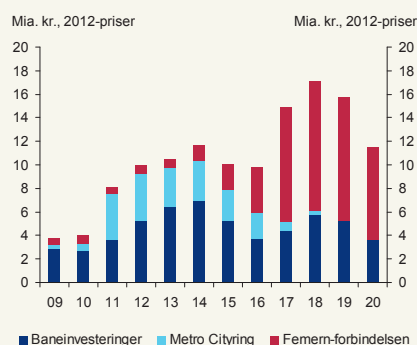
Med kickstarten afbødes aktivitetsvirkningen af det forudsatte fald i de offentlige investeringer i 2013 dog af nye investeringer blandt andet afledt af energiaftalen og aftalen om bedre og billigere kollektiv trafik. Dertil kommer en vækst i investeringerne i jernbanenettet, Metro Cityringen og Femern-forbindelsen frem til 2018, *jf. figur 3.13*. Det vil understøtte den økonomiske aktivitet i de kommende år.

Figur 3.12
Offentlige investeringer i pct. af BNP, 1990-2020

Kilde: Danmarks Statistik og *Danmark i arbejde – Udfordringer for dansk økonomi mod 2020*, maj 2012.

Figur 3.13
Investeringer i baner, Metro Cityringen og Femern-forbindelsen, 2009-2020

Kilde: Transportministeriet.

3.3 Finanspolitikkenes aktivitetsvirkning

Finanspolitikkenes umiddelbare virkning på den økonomiske aktivitet måles ved den ét-årige finanseffekt. En positiv finanseffekt indikerer, at finanspolitikken medvirker til at øge den økonomiske aktivitet, mens en negativ finanseffekt angiver en finanspolitisk afdæmpning af økonomien.

Finanseffekten er foreløbigt opgjort til -0,5 pct. af BNP i 2011 og skønnes til 0,5 pct. af BNP i 2012, *jf. tabel 3.8.*

Tabel 3.8
Ét-årig finanseffekt, 2007-2013

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Aktivitetsevirkning, pct. af BNP							
Udgifter i alt	0,1	0,0	0,9	0,2	-0,4	0,5	-0,4
Indtægter i alt	0,0	0,0	0,2	0,3	-0,1	0,1 ¹⁾	-0,4
Finanseffekt, i alt	0,1	0,0	1,1	0,5	-0,5	0,5	-0,8
SP-udbetalinger			0,3	0,0	-0,2	-	-

1) Inklusiv udbetaling af efterlønsbidrag.

Finanseffekten er foreløbigt opgjort til -0,5 pct. af BNP i 2011. Den finanspolitiske stramning i 2011 følger primært af konsolideringen af den offentlige økonomi, herunder en negativ vækst i det offentlige forbrug på 1,0 pct. samt skattestigninger i medfør af genopretningsaftalen og Forårspakke 2.0. I forhold til december er finanseffekten for 2011 nedjusteret fra -0,2 pct. af BNP til -0,5 pct. af BNP i 2011. Det skal ses i lyset af en lavere realvækst i det offentlige forbrug, idet denne aktuelt er opgjort til -1,0 pct. mod decemberskønnet på -0,1 pct.

Finanseffekten skønnes til 0,5 pct. af BNP i 2012. Den finanspolitiske lempelse i 2012 skal navnlig ses i sammenhæng med fremrykninger af offentlige investeringer i kickstarten, en skønnet realvækst i det offentlige forbrug på 1,3 pct., samt efterlønsudbetalingerne, mens skatte- og afgiftsstigninger i finansloven for 2012 isoleret set dæmper aktiviteten. Afledt af det lavere niveau for forbrugsudgifterne i 2011 er realvæksten i det offentlige forbrug i 2012 opjusteret fra 0,6 pct. i decembervurderingen til 1,3 pct. Det øger isoleret set finanseffekten, mens nedjusteringen af de offentlige investeringer med 3 mia. kr. i 2012 dæmper aktivitetsevirkningen. Samlet set er finanseffekten for 2012 opjusteret med 0,1 pct. af BNP siden december.

I 2013 skønnes finanseffekten til -0,8 pct. af BNP. Finanspolitikken for 2013 fastlægges i forbindelse med de kommende aftaler om kommuner og regioners økonomi, finanslovsforslaget i august og efterfølgende finanslovsaftale mv. I konjunkturvurderingen er finanspolitikken i 2013 således baseret på beregningstekniske antagelser med afsæt i finansloven for 2012 mv.

De finanspolitiske lempelser i 2012 påvirker også aktivitetsevæksten i 2013. Dertil kommer, at regeringen sammen med Venstre, Dansk Folkeparti, Enhedslisten og Det Konservative Folkeparti har indgået "*Aftale om den danske energipolitik*" i marts 2012, som bringer Danmark i front med en grøn omstilling af økonomien og styrker væksten i 2012 og 2013 ved øgede investeringer, og med finansloven for 2012 blev der indgået aftale om en fremrykning af investeringer til renovering af den almene boligsektor. Investeringerne i energi og almene boliger i *kickstarten* øger aktiviteten med 0,2 pct. af BNP i 2013, *jf. også Økonomisk Redegørelse*, maj 2012.

Derudover har regeringen sammen med Venstre, Dansk Folkeparti, Det Konservative Folkeparti og Liberal Alliance i maj 2012 aftalt et yderligere løft i investeringerne i almene boliger, som vil medføre et yderligere positivt bidrag til vækst og beskæftigelse i 2013. Boligaftalen er imidlertid indgået efter fastlæggelsen af talgrundlaget for prognosen og indgår derfor ikke i skønnene for investeringer, BNP og beskæftigelse.

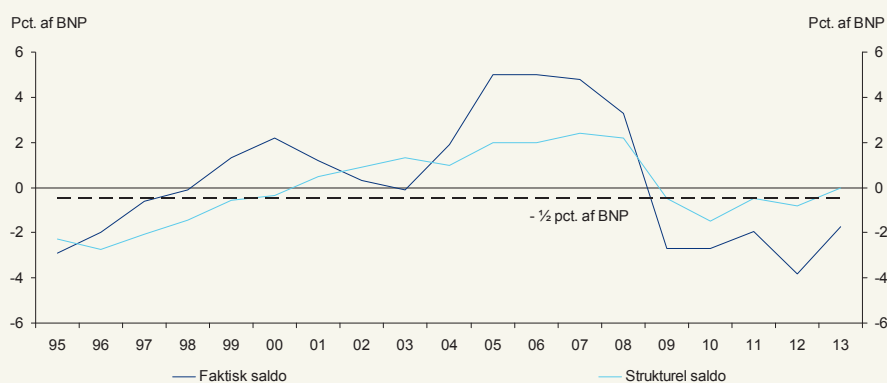
I forhold til decembervurderingen er finanseffekten for 2013 opjusteret med 0,1 pct. af BNP i 2013. Det skyldes først og fremmest en opjustering i realvæksten i de offentlige investeringer i 2013.

3.4 Strukturel offentlig saldo

Den strukturelle saldo er et skøn for den underliggende stilling på de offentlige finanser, *jf. boks 3.2*. Beregningen af den strukturelle offentlige saldo tager således udgangspunkt i den faktiske offentlige saldo, der renses for virkningen af konjunkturer og andre midlertidige forhold.

Fra midten af 1990'erne og frem til 2008 forbedredes den strukturelle saldo gradvist, *jf. figur 3.14*. Forbedringen afspejler blandt andet et mærkbart fald i den beregnede strukturelle ledighed (delvist afledt af diverse arbejdsmarkedsreformer), men også tendensen til større Nordsø-indtægter og lavere offentlige nettorenteudgifter. Finanspolitikken i perioden fra midten af 1990'erne og frem til 2008 var overordnet set lempelig og trak dermed isoleret set i retning af en forværring af den strukturelle saldo.

Figur 3.14
Faktisk og strukturel saldo 1995-2013

Anm: Stabilitets- og Vækstpagten indebærer, at det mellemfristede mål for de offentlige finanser i Danmark som minimum er et strukturelt underskud på ½ pct. af BNP. Samtidig indebærer Finanspagten for Danmarks vedkommende et balancekrav, hvor det årlige strukturelle underskud højst må udgøre ½ pct. af BNP.

Den markante lempelse af finanspolitikken i kølvandet på finanskrisen – for at understøtte den økonomiske aktivitet og beskæftigelsen – er den væsentligste årsag til, at den strukturelle saldo forværredes ganske mærkbart i 2009 og 2010, *jf. tabel 3.9*.

Den efterfølgende forbedring af den strukturelle saldo frem mod 2013 afspejler den forudsatte konsolidering af de offentlige finanser – herunder skatte- og afgiftsstigninger i Forårspakke 2.0, genopretningsaftalen og finanslovsaftalerne for 2012. Dertil kommer en normalisering af de offentlige investeringer i 2013 og afdæmpede lønstigninger i medfør af de offentlige overskomster (OK11).

Der skønnes således strukturel balance mellem de offentlige udgifter og indtægter i 2013, og den strukturelle saldo ventes forbedret med 1½ pct. af BNP fra 2010 til 2013. Dermed efterlever EU-henstillingen, der indebærer, at Danmark gennemfører initiativer, der sikrer en styrkelse af den strukturelle saldo med 1½ pct. af BNP i årene 2011-13 og bringer det faktiske offentlige underskud under 3 pct. af BNP i 2013.

Tabel 3.9**Den strukturelle saldo (pct. af BNP), 2002-2013**

	Strukturel saldo		Ændring som følge af					
	Niveau	Årlig ændr.	Finans-politik ¹⁾	Pensions-afkastskat	Netto-rente-udgifter	Nordsø-indtægter	Specielle-poster ²⁾	Andre forhold
2002	0,9							
2003	1,3	0,4	0,0	0,0	0,3	0,2	0,1	-0,2
2004	1,0	-0,3	-1,4	0,0	0,3	0,1	0,1	0,6
2005	2,0	1,0	-0,4	0,0	0,3	0,2	0,0	0,9
2006	2,0	0,0	-0,7	0,0	0,2	0,1	-0,1	0,5
2007	2,4	0,4	0,0	0,0	0,2	0,1	0,0	0,1
2008	2,2	-0,2	-0,4	0,0	0,1	0,1	-0,1	0,1
2009	-0,5	-2,7	-2,3	0,1	0,1	-0,1	-0,1	-0,4
2010	-1,5	-1,0	-1,0	0,0	0,1	-0,1	-0,1	0,1
2011	-0,5	1,0	1,0	0,1	0,0	-0,1	-0,1	0,1
2012	-0,8	-0,3	0,0	0,1	0,0	-0,2	-0,1	-0,1
2013	0,0	0,8	1,4	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,6
I alt		-0,9	-3,8	0,3	1,6	0,3	-0,4	1,1

1) Bidraget fra finanspolitikken afviger som følge af metodeforskelle fra finanseffekten.

2) De specielle poster indeholder blandt andet diverse drifts- og kapitaloverførsler (netto) herunder blandt andet offentlige overførsler til udlandet.

Kilde: *Økonomisk Redegørelse*, maj 2012.

I perioden 2004-2008 bidrog konjunkturerne og udviklingen på de finansielle markeder i øvrigt til, at de faktiske overskud på de offentlige finanser var mærkbart større end de skønnede strukturelle overskud. Det skyldtes blandt andet ekstraordinært store provenuer fra pensionsafkastskatten i 2004 og 2005 samt den gunstige konjunkturudvikling i perioden 2006-08, der midlertidigt bidrog til et større overskud på den faktiske saldo. I lyset af, at både beskæftigelsen og BNP ventes at være lavere end deres strukturelle niveauer i årene 2009-13, skønnes de strukturelle underskud i denne periode at være mindre end de faktiske underskud.

Boks 3.2

Den strukturelle offentlige saldo

Skiftende konjunkturer er en væsentlig årsag til, at den faktiske offentlige saldo svinger ganske meget over tid. I perioder med høj økonomisk aktivitet og høj beskæftigelse vil de offentlige indtægter fra skatter og afgifter normalt være relativt store, mens de offentlige udgifter til især indkomstoverførsler – primært som følge af lav ledighed – vil have en tendens til at være forholdsvis lave. I en højkonjunktur er forudsætningerne for overskud på den offentlige saldo dermed større end i en lavkonjunktur med lav beskæftigelse og høj ledighed.

De offentlige finanser påvirkes imidlertid også af en række andre mere eller mindre midlertidige forhold – herunder de ofte store udsving i de offentlige indtægter fra Nordsø-aktiviteterne og pensionsafkastskatten, der er afhængige af udviklingen i oliepriser, renter og aktiekurser. Hertil kommer, at deciderede engangsforhold også kan påvirke de offentlige indtægter og udgifter i særskilte år. Det gælder f.eks. indtægterne knyttet til afgiften på SP-udbetalingerne i 2009 og udgifterne i forbindelse med muligheden for tilbagebetaling af efterlønsbidrag i 2012.

I Finansministeriets beregning af den *strukturelle offentlige saldo* søges der taget højde for både konjunkturerne og andre midlertidige forholds påvirkning af de offentlige finanser.

Den strukturelle saldo i et givet år er dermed et skøn for, hvor stort det offentlige overskud eller underskud vil være i en "normal" situation. Det vil sige en situation, hvor den økonomiske aktivitet, hverken er særskilt høj eller lav, og hvor de offentlige finanser samtidig ikke er påvirket af andre midlertidige forhold. Den strukturelle saldo i et bestemt år er i den optik et skøn for den underliggende stilling på den offentlige saldo. Udviklingen i den strukturelle saldo over tid er blandt andet afhængig af den førte finanspolitik. Det betyder, at hvis finanspolitikken lempes i et givet år eller en vis periode, så vil den strukturelle offentlige saldo alt andet lige blive forværret.

Beregningen af den strukturelle saldo er behæftet med usikkerhed. Ved kraftige omslag i BNP-vækst, beskæftigelse, virksomhedsindtjening, aktiekurser og oliepriser vil beregningen af den strukturelle saldo være mere usikker end normalt.

Ifølge Stabilitets- og Vækstpagten skal EU-landene fastlægge et mellemfristet mål for den offentlige saldo (et såkaldt Medium Term Objective – forkortet MTO) tæt på balance. For Danmarks vedkommende er det aktuelle minimumskrav til MTO et strukturelt underskud på højst ½ pct. af BNP.

I begyndelsen af december 2011 blev eurolandene enige om en yderligere styrkelse af det finanspolitiske regelsæt gennem en Finanspagt (Fiscal Compact), som Danmark tilsluttede sig i begyndelsen af marts 2012. Et af de centrale elementer i finanspagten er, at de deltagende

lande indfører en national balanceregulering for de offentlige finanser, som skal indskrives i national lovgivning. Denne regel skal ledsages af en automatisk korrektionsmekanisme, som træder i kraft ved eventuelle væsentlige afvigelser fra kravet om balance. For Danmarks vedkommende er balancekravet operationaliseret således, at det årlige strukturelle offentlige underskud højst må udgøre ½ pct. af BNP – svarende til Danmarks MTO – hvis ikke der foreligger ekstraordinære omstændigheder.

Reglerne i finanspagten stemmer overens med den finanspolitiske planlægning i Danmark, hvor den strukturelle offentlige saldo planlægges at ligge tæt på balance i perioden 2013-2020, jf. *Danmark i arbejde – Udfordringer for dansk økonomi mod 2020*, maj 2012.

4. English summary

There has been some improvement in the international outlook since the end of 2011, where there was great uncertainty about the handling of the debt crisis in a number of European countries, cf. *Economic Survey, May 2012*. The growth prospects for Denmark are influenced by the improvement in the international outlook. There is nevertheless still substantial uncertainty about the strength of the recovery of the international economy, especially in the euro-area.

The economy is now expected to gain more momentum. This reflects the strong stimulus from lower interest rates, the governments fiscal stimulus package *Kick-start* and the release of early retirement contributions, but also a significant increase in consumer confidence during the spring. Even though there is expected a modest growth in GDP at 1.1 per cent in 2012 and 1.5 per cent in 2013.

The estimated general government deficit in 2012 and 2013 is noticeably better than expected in the December short term projection. The deficit is now expected to be DKK 70½bn or 3.8 per cent of GDP in 2012 and DKK 32½bn or 1.7 per cent of GDP in 2013. This is a downward adjustment of DKK 30½bn in 2012 and DKK 15½bn in 2013.

According to revised data from Statistic Denmark the general government deficit amounted to DKK 34¼bn in 2011 or 1.9 per cent of GDP. This is DKK 36½bn or 2.0 per cent of GDP lower than expected in December. The lower deficit on the general government finances is primarily due to higher revenues from the pension yield taxation.

The structural budget balance is estimated to be strengthened by 1½ per cent of GDP from 2010 to 2013. Thereby Denmark will meet the recommendation by the ECOFIN to reduce the deficit below 3 per cent of GDP.

The fiscal effect is estimated at 0.5 per cent of GDP in 2012. The ease of fiscal policy in 2012 reflects the *Kick-start*, a real growth in public consumption of 1.3 per cent and repayments of the early retirement contributions.

4.1 General government finances

The estimates for the general government finances are based on the short term projections for the Danish economy, cf. *Economic Survey, May 2012*.

The estimates for 2012 are derived from the central government budget for 2012, an updated status for the central government spending in 2012 and local government budgets for 2012. For 2013 the estimates are primarily based on the short term projections and the central government budget for 2012.

According to preliminary data on general government finances from Statistics Denmark, the general government deficit amounted to DKK 34½bn in 2011 or 1.9 per cent of GDP, cf. *table 4.1*. Compared to the short term projection in December 2011 the deficit on the general government budget balance in 2011 is adjusted downwards by DKK 36½bn. The revision primarily reflects higher revenues from the pension yield taxation, cf. *table 4.2*.

Table 4.1
General government budget balance, 2006-2013

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
DKK bn, current prices								
December 2011	82.3	81.4	57.6	-45.9	-47.4	-71.2	-100.7	-48.2
May 2012	82.3	81.4	57.6	-45.9	-47.4	-34.7	-70.4	-32.6
- Central government	89.7	85.8	65.2	-33.4	-44.1	-36.4	-	-
- Local governments	-7.8	-4.5	-7.3	-11.0	-3.2	1.4	-	-
- Social funds	0.3	0.0	-0.3	-1.5	-0.2	0.9	-	-
May 2012 (per cent of GDP)	5.0	4.8	3.3	-2.7	-2.7	-1.9	-3.8	-1.7

Note: The specification of the central and local government budget balances does not fully reflect that the central government, through transfers to the local governments, bears the risk of fluctuations in expenditure and revenues due to the business cycle.

In 2012 the general government budget deficit is estimated at DKK 70½bn corresponding to 3.8 per cent of GDP, while the deficit in 2013 is estimated at DKK 32½bn or 1.7 per cent of GDP. The expected budget deficit in 2012 and 2013 is reduced by DKK 30½bn and DKK 15½bn compared to the December estimates. This primarily reflects higher expected tax revenues, cf. *table 4.2*, especially from the pension yield taxation due to higher stock prices and lower interest rates than expected. In addition revenues from personal income taxes are higher and expenditures on income transfers lower than expected in December.

The weakening of the general government budget balance from 2011 to 2012 primarily reflects the possibility to leave the early retirement scheme and cash the payments without taxes, which in isolation increases the deficit by approx. DKK 20bn.

Table 4.2
Revision of the general government budget balance from December to May

	2011	2012	2013
DKK bn, current prices			
North Sea oil and gas exploration activities	-0.5	2.5	0.6
Corporate taxes excluding North Sea oil and gas exploration activities	0.1	0.0	-0.1
Pension yield taxation	25.4	17.3	8.1
Labour market contribution	0.0	0.4	0.3
Personal taxes etc.	4.6	6.2	6.6
Value Added Tax	1.2	2.6	2.7
Vehicle registration tax	-0.5	0.1	0.8
Other taxes and duties	-0.3	-0.1	0.0
Public consumption expenditures	3.7	0.0	1.0
Public investment expenditures	0.8	3.0	0.0
Income transfers	0.8	2.7	3.1
Net interest expenditures and dividends	1.4	0.4	-0.8
Subsidies	-1.8	-2.7	-5.0
Other expenditures and revenues	1.6	-1.9	-1.7
Total revision of general government budget balance	36.5	30.4	15.6

Note: Negative numbers imply reductions of the surplus due to reduced revenues or increased expenditures, and positive numbers imply increases in the surplus due to increased revenues or decreased expenditures.

The expenditure burden, i.e. the ratio of government expenditure to GDP, is estimated at approx. 56½ per cent of GDP in 2009-2011, while the expenditure burden is estimated at 50-50½ per cent of GDP in 2006-2008, *cf. table 4.3*. The increase primarily reflects a higher level of public consumption relative to GDP and higher income transfers to households. Furthermore there has been a reduction in GDP during the financial crisis.

The expenditure burden is expected to increase further from 2011 to 2012 by 1 percentage point up to 57¾ per cent of GDP, primarily reflecting the repayments in 2012 of early retirement contributions. Furthermore public investment increases by ¼ per cent of GDP from 2011 to 2012.

The reduction in the expenditure burden from 2012 to 2013 by 2 per cent of GDP is primarily due to repayments of early retirement contributions in 2012. Furthermore there is a normalization of the public investments and a moderate real growth in the public consumption.

Table 4.3
Expenditure, tax and revenue burden, 2006-2013

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Diff. 2006- 2013
Per cent of GDP									
Expenditure burden ¹⁾	50.6	50.0	50.6	56.7	56.4	56.7	57.7	55.8	5.2
Tax burden	49.8	49.1	47.9	47.8	47.7	48.3	48.1	48.6	-1.2
Revenue burden ¹⁾	55.7	54.8	53.9	54.0	53.7	54.7	53.9	54.1	-1.6

- 1) The specification of total public expenditures and revenues deviates from the specification from Statistics Denmark. Total public expenditures reflect public consumption, which includes revenues from sales and calculated depreciation expenditure, and total revenues include calculated depreciation. The specification of public expenditure from Statistics Denmark does not include public sales, which are included in total revenues, and calculated depreciation is not included in public expenditures and revenues in the specification from Statistics Denmark. Thus, the expenditure and revenue burdens differ from the ascertained burdens based on the specifications according to Statistics Denmark.

From 2006 to 2010 the tax burden is reduced gradually from 49¾ per cent of GDP to 47¾ per cent of GDP. This should be seen in light of the reductions in personal taxes in 2010 in *Spring Package 2.0*. Furthermore the indirect taxes are reduced from 7¾ per cent of GDP in 2006 to 7 per cent of GDP in 2010 primarily due to the reduction in sales of vehicles and thereby the vehicle registration tax. From 2010 to 2011 the tax burden rises with ½ percentage-point due to tax increases in the *Spring Package 2.0* and the *Fiscal Consolidation Agreement*.

The tax burden is expected to increase by ½ per cent of GDP from 2012 to 2013. This is due to further tax increases from 2012 to 2013, including the ceiling on pensions with annuity payments, which implies an advance of future payments, and new and higher taxes on unhealthy foods etc. Furthermore there is expected a higher tax revenue from companies and firms primarily due to higher expectations of earnings in the financial sector. On the other hand there is an expected normalization of the revenues from the pension yield taxation from 2 per cent of GDP in 2010 and 2011 to 1¼ per cent of GDP in 2012 and 1 per cent of GDP in 2013.

Detailed information about the expenditure, tax and revenue burden can be found in annex 2.

4.2 Fiscal stance

The *fiscal effect* is an indicator of fiscal policy stance. The fiscal effect measures the impact of fiscal policy changes on economic activity.

The fiscal effect is estimated at 0.5 per cent of GDP in 2012 and -0.8 per cent of GDP in 2013, cf. table 4.4.

Table 4.4
Fiscal effect, 2007-2013

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Per cent of GDP							
Expenditures	0.1	0.0	0.9	0.2	-0.4	0.5	-0.4
Revenues	0.0	0.0	0.2	0.3	-0.1	0.1 ¹⁾	-0.4
Fiscal effect, incl. early retirement contributions	0.1	0.0	1.1	0.5	-0.5	0.5	-0.8
Special pension scheme (SP)			0.3	0.0	-0.2	-	-

1) Incl. early retirement contributions.

The fiscal effect is estimated to -0.5 per cent of GDP in 2011. The fiscal tightening in 2011 primarily follows from the consolidation of the public economy, including a negative real growth in public consumption of 1 per cent and tax increases in *The Fiscal Consolidation Agreement* and *Spring Package 2.0*. Compared to the short term projection in December 2011 the fiscal effect is adjusted downwards from -0,2 per cent of GDP to -0,5 per cent of GDP in 2011. This is due to lower real growth in public consumption than expected.

In 2012 the fiscal effect is estimated at 0.5 per cent of GDP. The ease of fiscal policy in 2012 reflects the fiscal stimulus package *Kick-start*, a real growth in public consumption of 1.3 per cent and repayments of the early retirement contributions. As a result of the lower public consumption in 2011 the expected real growth in public consumption in 2012 is higher than expected in December. This increases the fiscal effect in 2012, while a downward adjustment of public investments reduces the fiscal effect compared to the short term projection in December 2011. In total the fiscal effect is adjusted upwards by 0.1 per cent of GDP since December

Fiscal policy is expected to have a negative effect on the economic activity in 2013 by -0.8 per cent of GDP. The tightened fiscal policy reflects an assumed normalization of the public investment level and tax increases in the *Spring Package 2.0*, *The Fiscal Consolidation Agreement* and the central government budget for 2012.

The contractive fiscal policy in 2013 is eased by the impact on activity from private investments in social housing and sustainable energy in the *Kick-start*. These investments are not included in the fiscal effect.

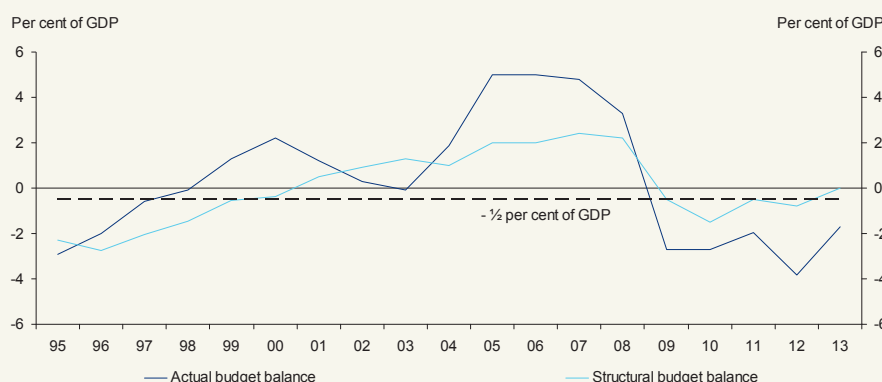
4.3 Structural budget balance

The structural budget balance is the actual general government balance adjusted for the estimated impact on the budget from the cyclical position of the economy and other temporary factors.

In 2013 structural balance between expenditures and revenues is estimated. The structural budget balance is estimated to be improved by 1.5 per cent of GDP in 2010-2013. Thereby Denmark will meet the recommendation by the ECOFIN to reduce the structural deficit by 1.5 percent of GDP in 2011-2013 and reduce the deficit below 3 per cent of GDP.

From the middle of 1990s and until 2008 the structural budget balance improved gradually, *cf. figure 4.1*. The improvement reflects among other things a significant fall in the estimated structural unemployment rate (partly derived from various labour market reforms), but also the tendency to higher revenue from North Sea activities and lower public net interest expenses. The fiscal policy was in the period from the middle of the 1990s and until 2008 overall expansionary and thereby in isolation implied a worsening of the structural budget balance.

Figure 4.1
Actual and structural balance 1995-2013

The significant easing of the fiscal policy following the financial crisis – to support the economic activity and employment – is the primary reason that the structural budget balance worsened noticeably in 2009 and 2010, *cf. table 4.5*.

The following improvement of the structural budget balance towards 2013 reflects the consolidation of the general government finances – including tax increases in *Spring Package 2.0*, *The Fiscal Consolidation Agreement* and the central government budget for 2012. Furthermore there is a normalization of the public investment level and moderate public wage increases.

Table 4.5
Structural budget balance (per cent of GDP), 2002-2013

	Structural Balance		Change due to					
	Level	Yearly change	Fiscal policy ¹⁾	Pension yield taxation	Net Interest	North Sea oil and gas	Special items ²⁾	Other
2002	0.9							
2003	1.3	0.4	0.0	0.0	0.3	0.2	0.1	-0.2
2004	1.0	-0.3	-1.4	0.0	0.3	0.1	0.1	0.6
2005	2.0	1.0	-0.4	0.0	0.3	0.2	0.0	0.9
2006	2.0	0.0	-0.7	0.0	0.2	0.1	-0.1	0.5
2007	2.4	0.4	0.0	0.0	0.2	0.1	0.0	0.1
2008	2.2	-0.2	-0.4	0.0	0.1	0.1	-0.1	0.1
2009	-0.5	-2.7	-2.3	0.1	0.1	-0.1	-0.1	-0.4
2010	-1.5	-1.0	-1.0	0.0	0.1	-0.1	-0.1	0.1
2011	-0.5	1.0	1.0	0.1	0.0	-0.1	-0.1	0.1
2012	-0.8	-0.3	0.0	0.1	0.0	-0.2	-0.1	-0.1
2013	0.0	0.8	1.4	0.0	0.0	0.0	0.0	-0.6
Total		-0.9	-3.8	0.3	1.6	0.3	-0.4	1.1

1) Due to different methods of calculation the fiscal policy effects differ from the effects used in the calculation of the fiscal effect.

2) Special items include among other things various net current and capital transfers.

In 2004-2008 both cyclical conditions and the development in the financial markets contributed to higher actual budget surpluses compared to the calculated structural surpluses. Extraordinarily large revenues from the pension yield taxation in 2004 and 2005 as well as favourable cyclical conditions in 2006-2008 contributed to higher actual surpluses. In light of both employment and production being estimated lower than their structural levels in 2009-2013, the estimated actual deficit is higher than the structural budget deficit in 2009-2013.

4.4 Central government finances

The deficit on the central government budget is estimated at DKK 54bn in 2012 on the current, investment and lending account – the so-called CIL-account¹ – corresponding to 2.9 per cent of GDP, *cf. table 4.6*. The final account for the central government budget shows a deficit of DKK 33bn in 2011 corresponding to 1.9 per cent of GDP.

Table 4.6
CIL-account, 2011-2012

	2011			2012		
	December	Final	Diff.	Budget	May	Diff.
DKK bn, current prices						
Total revenues	634.3	635.5	1.2	616.7	647.9	31.3
Total expenditures	683.6	668.7	-15.0	704.4	702.1	-2.3
CIL-account	-49.3	-33.1	16.2	-87.7	-54.1	33.6
CIL-account (per cent of GDP)	-2.8	-1.9	0.9	-4.8	-2.9	1.8

The reduction in the CIL-account deficit in 2011 compared to the short term projection in December 2011 is primarily due to lower expenditures of DKK 15bn. This is primarily due to a technical change in the calculation of expenditures in the general residential sector.

The lower expected CIL-account deficit in 2012 compared to the December estimate reflects higher revenues of DKK 31¼bn and lower expenses of DKK 2¼bn. The former primarily reflects higher estimated revenues from the pension yield taxation of DKK 27bn due to higher capital gain on bonds and thereby a higher yield of pensions. Furthermore there is a higher expected revenue from personal taxes and labour market contributions of DKK 5½bn.

The CIL-account is affected by one-off measures from year to year. *cf. figure 4.2*. Corrected for one-off measures etc. the CIL-account deficit is estimated at DKK 60bn in 2011 and DKK 43bn in 2012 corresponding to 3.4 per cent of GDP in 2011 and 2.3 per cent of GDP in 2012.

The improvement of the CIL-account (excl. one-off measures etc.) from 2011 to 2012 shall foremost be seen in light of the underlying increase in the central government revenues derived from the tax increases in the central government budget for 2012. Furthermore there is

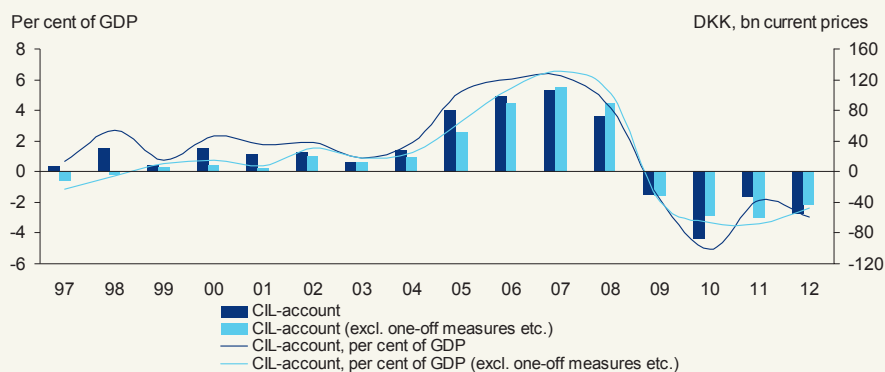
¹ The CIL-account differs from the national account based on the central government balance with respect to the accruals concept (e.g. taxes), the treatment of financial transactions etc. In addition, some institutions that are part of the central government accounts are not considered part of the central government sector in the national accounts, and some institutions that are not part of the central government accounts are considered part of the central government sector.

an increase in the revenue from corporate taxes from 2011 to 2012, which among other things can be attributed to expected higher earnings in the financial sector.

An extraordinary high revenue from the pension yield taxation is the primary reason that the actual CIL-account deficit in 2011 is lower than the CIL-account deficit corrected for one-off measures etc. Furthermore the technical change in the calculation of expenditures in the general residential sector improves the actual CIL-account deficit.

The repayments of the early retirement contributions is the primary reason that the actual CIL-account deficit in 2012 is larger than the CIL-account deficit corrected for one-off measures etc.

Figure 4.2
Central government CIL-account 1997-2012

4.5 Central government financing requirement and debt

Central government debt is estimated to increase from 22 per cent of GDP in 2010 to 25 per cent of GDP in 2012 corresponding to an increase of 3 percentage points, *cf. table 4.7*. Measured in nominal terms central government debt is estimated to increase from DKK 386¼bn in 2010 to DKK 457bn in 2012 corresponding to an increase of DKK 71bn over the two years.

The increase in debt from 2010 to 2012 primarily reflects the central government deficit.

Table 4.7
Central government debt, 2010-2012

	2010	2011	2012	Diff. 2010-12
End of year nominal value, DKK bn (current prices)				
Domestic debt	576.4	645.9	649.4	73.0
Foreign debt	114.7	111.8	89.4	-25.3
The central government's account in Danmarks Nationalbank ¹⁾	-177.1	-222.6	-170.2	6.9
Fund holding of bonds ²⁾	-127.8	-121.2	-111.5	16.3
Central government debt DKK bn	386.3	413.9	457.1	70.9
Central government debt per cent of GDP	22.0	23.2	24.9	2.9

- 1) The central government's account in Danmarks Nationalbank is measured according to the central government accounts for 2010 and 2011, while the account for 2012 is measured according to the monthly balance of Danmarks Nationalbank.
- 2) The holding of bonds by the funds as well as their deposits in Danmarks Nationalbank is included.

The annual change in central government debt (net of capital gains and borrowing) corresponds to the net balance. The difference between the net balance and the CIL-account reflects among other things cash flows and central government relending.

The net financing requirement in 2011 amounts to DKK 30¼bn, *cf. table 4.8*. Compared to the estimate in December there is a downward adjustment of the financing requirement of DKK 3bn primarily reflecting a lower deficit on the CIL-account.

In 2012 the net financing requirement is estimated at DKK 48½bn reflecting an expected deficit on the CIL-account of DKK 54bn.

Table 4.8
CIL-account and net financing requirement, 2011-2012

	2011		2012	
	December	Final	Budget	May
DKK bn (Current prices)				
CIL-account	-49.3	-33.1	-87.7	-54.1
Total relending	5.3	2.8	-2.8	-5.6
Differences between posted revenues and expenditures and cash flow	11.0	0.1	11.7	11.3
Net financing requirement (-net balance)	33.0	30.2	78.9	48.5

The financing requirement is equivalent to the net financing requirement, which depends in particular on central government deficit plus repayment of short and long term debt. The financing requirement can be met through borrowing or by drawing on the central government account.

The domestic financing requirement is estimated at DKK 150bn in 2012. The downward adjustment of DKK 29bn compared to the December estimate reflects the lower net financing requirement while repayments of long term domestic debt is slightly increased, *cf. table 4.9*.

Table 4.9
Domestic financing requirement 2012

DKK bn	Budget	May
Net domestic financing requirement	80	49
Repayment of long term debt ¹⁾	55	57
Repayment of treasury bills ²⁾	44	44
Domestic financing requirement	179	150

- 1) Repayment of long term debt includes the net purchase of bonds by funds, net payments from currency swaps and acquisitions beyond the year.
- 2) Repayment of treasury bills corresponds to outstanding in the program at the beginning of the year.

The foreign financing requirement for 2012 is estimated at DKK 34bn, which is a downward adjustment of DKK 2bn compared to the estimate in December, *cf. table 4.10*.

Table 4.10
Foreign financing requirement 2012

DKK bn	Budget	May
Net foreign net financing requirement	-1	0
Repayment of long term debt ¹⁾	32	32
Repayment of treasury bills ²⁾	5	2
Foreign financing requirement	36	34

- 1) Repayment of long term debt includes the net purchase of bonds by funds, net payments from currency swaps and acquisitions beyond the year.
- 2) Repayment of treasury bills corresponds to outstanding in the program at the beginning of the year.

Annex 1

Table 1**General government finances, 2011-2013**

	2011			2012			2013		
	Dec.	May	Diff.	Dec.	May	Diff.	Dec.	May	Diff.
DKK bn.									
Current prices									
Public consumption	515.0	511.3	-3.7	527.6	527.6	0.0	537.4	536.4	-1.0
Income transfers	312.4	311.6	-0.8	328.3	325.6	-2.7	336.5	333.5	-3.1
Investment	40.4	39.6	-0.8	46.8	43.8	-3.0	36.3	36.3	0.0
Interest expenditure	39.3	37.5	-1.8	34.7	32.9	-1.8	34.5	33.8	-0.7
Subsidies	44.7	46.5	1.8	47.0	49.7	2.7	47.3	52.4	5.0
Other expenditures ¹⁾	64.8	66.2	1.4	76.5	79.2	2.6	59.1	60.9	1.8
Total expenditure	1016.6	1012.7	-3.9	1060.9	1058.8	-2.2	1051.2	1053.3	2.0
Personal income taxes ²⁾	366.5	371.1	4.6	378.9	385.1	6.2	399.3	405.9	6.6
Labour market Contributions	80.7	80.7	0.0	82.0	82.5	0.4	83.8	84.1	0.3
Corporate taxes	50.2	50.3	0.1	54.9	56.6	1.7	60.5	60.7	0.2
Pension yield taxation	12.0	37.4	25.4	5.3	22.6	17.3	10.6	18.7	8.1
VAT	177.8	179.0	1.2	183.5	186.1	2.6	187.5	190.2	2.7
Vehicle registration tax	14.8	14.3	-0.5	16.1	16.2	0.1	16.9	17.7	0.8
Other duties	108.7	108.3	-0.3	112.5	112.4	-0.2	119.6	118.3	-1.2
Other taxes ³⁾	18.2	18.2	0.1	18.3	18.5	0.2	16.2	17.6	1.4
Interest revenues	29.4	29.0	-0.4	29.8	29.0	-0.8	30.8	31.9	1.0
Gross operating surplus	34.5	34.7	0.2	35.5	35.6	0.1	36.5	36.4	-0.1
Other revenues ⁴⁾	52.7	55.0	2.3	43.3	43.9	0.6	41.2	39.1	-2.2
Total revenue	945.4	978.0	32.6	960.2	988.4	28.2	1003.0	1020.7	17.7

Table 1 (continued)
General government finances, 2011-2013

	2011			2012			2013		
	Dec.	May	Diff.	Dec.	May	Diff.	Dec.	May	Diff.
DKK bn.									
Current prices									
General government budget balance	-71.2	-34.7	36.5	-100.7	-70.4	30.4	-48.2	-32.6	15.6
Net interest Expenditure	9.9	8.5	-1.4	4.9	3.9	-1.1	3.7	1.9	-1.7
General government primary balance ⁵⁾	-61.3	-26.2	35.1	-95.8	-66.5	29.3	-44.5	-30.6	13.9

Note: The specification of total public expenditures and revenues deviates from the specification from Statistics Denmark. Total public expenditures reflect public consumption, which includes revenues from sales and calculated depreciation expenditure, and total revenues include calculated depreciation. The specification of public expenditure from Statistics Denmark does not include public sales, which are included in total revenues, and calculated depreciation is not included in public expenditures and revenues in the specification from Statistics Denmark.

- 1) Other expenditures include capital transfers, transfers to the Faroe Islands and Greenland and Danish EU-contributions.
- 2) Personal income taxes include withholding taxes, tax on imputed income from owner occupied dwellings, specific taxes from households, tax on estates of deceased persons and other personal taxes.
- 3) Other taxes include social security contributions (labour market supplementary pension scheme contributions, unemployment insurance contributions and early retirement contributions).
- 4) Other revenues include profits from public enterprises, current and capital transfers from other domestic sectors and EU, and imputed (calculated) revenues such as contributions to civil servants' earned pension.
- 5) The general government primary balance states the balance of the general government finances before net interest expenditures.

Annex 2

Table 2
Expenditure tax and revenue burden, 2006-2013

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Diff. 2006-13
Per cent of GDP									
Public consumption	25.9	26.0	26.5	29.8	29.1	28.6	28.7	28.4	2.5
Income transfers	15.6	15.2	15.0	17.0	17.3	17.4	17.7	17.7	2.1
Investment	2.0	1.9	1.90	2.0	2.1	2.2	2.4	1.9	0.0
Interest expenditure	2.2	2.0	1.8	2.2	2.1	2.1	1.8	1.8	-0.4
Other expenditure	4.9	4.9	5.4	5.7	5.8	6.3	7.0	6.0	1.1
Expenditure burden¹⁾	50.6	50.0	50.6	56.7	56.4	56.7	57.7	55.8	5.2
Personal income taxes²⁾									
Labour market Contributions	4.4	4.5	4.6	4.8	4.6	4.5	4.5	4.5	0.1
Pension yield taxation	0.8	0.3	0.5	0.5	2.1	2.1	1.2	1.0	0.2
Corporate taxes	4.4	3.8	3.3	2.3	2.7	2.8	3.1	3.2	-1.1
Value added tax	10.3	10.4	10.1	10.1	9.9	10.0	10.1	10.1	-0.2
Other duties	7.8	7.6	7.2	6.8	7.0	7.0	7.2	7.4	-0.4
Other taxes ³⁾	1.0	1.0	1.0	1.0	1.0	1.0	1.0	0.9	-0.1
Tax burden	49.8	49.1	47.9	47.8	47.7	48.3	48.1	48.6	-1.2
Revenue									
Interest revenue	1.5	1.6	1.7	1.9	1.6	1.6	1.6	1.7	0.2
Other non-tax revenue	4.6	4.4	4.5	4.5	4.6	5.0	4.3	4.0	-0.6
Tariffs etc. to the EU ⁴⁾	-0.2	-0.2	-0.2	-0.2	-0.2	-0.2	-0.2	-0.2	0.0
Revenue burden¹⁾	55.7	54.8	53.9	54.0	53.7	54.7	53.9	54.1	-1.6

- 1) The specification of total public expenditures and revenues deviates from the specification from Statistics Denmark. Total public expenditures reflect public consumption which includes revenues from sales and calculated depreciation expenditure and total revenues include calculated depreciation. The specification of public expenditure from Statistics Denmark does not include public sales which are included in total revenues and calculated depreciation is not included in public expenditures and revenues in the specification from Statistics Denmark. Thus the expenditure and revenue burden differ from the ascertained burdens based on the specifications according to Statistics Denmark.
- 2) Personal income taxes include withholding taxes, tax on imputed income from owner occupied dwellings, specific taxes from households, tax on estates of deceased persons and other personal taxes.
- 3) Social contributions (unemployment insurance contributions, retirement contributions, etc...).
- 4) According to the national accounting principles these income taxes are included in the tax burden, but as the revenues accruing to EU, they are not included in the revenue ratio.

Bilag 1

Tabel 1
Engangsforbedringer og ekstraordinære forhold, 1997-2012
Mia. kr., årets priser

Fremrykning af selskabsskat, a conto-ordning	8,9
Korrektion vedr. Nordsø-indtægter	-0,3
Korrektion vedr. afregning i 1999 af indkomstskat til kommunerne for 1997	0,1
Afregning af indkomstskat til kommunerne for indkomståret 1995	-2,4
Likviditetsmæssige forskydninger vedr. den kommunale momsudligningsordning	0,2
Afregning af feriepenge	4,7
Feriefondens renteindtægter	0,1
Fremrykning af kildeskatteafregning	8,8
Aktiesalg, EKR Kreditforsikring	0,3
Etablering af Statens Ejendomsselskab	0,2
1997 i alt	20,7
Fremrykning af selskabs-, fonds- og kulbrintebeskatningen	1,6
Korrektion vedr. Nordsø-indtægter	-1,2
Afregning af indkomstskat til kommunerne for indkomståret 1996	-1,3
Korrektion vedr. afregning i 2000 af indkomstskat til kommunerne for 1998	0,1
Likviditetsmæssige forskydninger vedr. den kommunale momsudligningsordning	1,0
Scandlines	0,5
Salg af aktier i TeleDanmark	30,9
Omlægning af statslige aktiver	1,9
Harmoniseret afregning af lønsumsafgift	0,7
Betalingsregler for elafgift (inkl. momseffekt)	0,5
1998 i alt	34,7

Tabel 1 (fortsat)**Engangsforbedringer og ekstraordinære forhold, 1997-2012**

Mia. kr., årets priser	
Fremrykning af selskabs-, fonds- og kulbrintebeskatningen	5,2
Korrektion vedr. Nordsø-indtægter	-1,9
Afregning af indkomstskat til kommunerne for indkomståret 1997	-0,1
Korrektion vedr. afregning i 2001 af indkomstskat til kommunerne for 1999	0,1
Korrektion vedr. afregning i 2001 af kapitalpensionsafgift til kommunerne for 1999	-0,3
Likviditetsmæssige forskydninger vedr. den kommunale momsudligningsordning	0,2
Aftale med Naturgas Syd og DONG	-1,4
Kapitalindskud i COMBUS	-0,3
Acontoindbetaling vedr. Dansk Tipstjeneste	0,7
Salg af statslige aktiver	1,3
Pinsepakken	-0,7
1999 i alt	2,9

Tabel 1 (fortsat)**Engangsforbedringer og ekstraordinære forhold, 1997-2012****Mia. kr., årets priser**

Korrektion vedr. pensionsafkastskat	2,7
Selskabsskat	-3,4
Korrektion vedr. Nordsø-indtægter	1,9
Afregning af indkomstskat til kommunerne for indkomståret 1998	1,3
Korrektion vedr. afregning i 2002 af personskat mv. til kommunerne for 2000	2,8
Korrektion vedr. afregning i 2002 af kapitalpensionsafgift til kommunerne for 2000	0,8
Likviditetsmæssige forskydninger vedr. den kommunale momsudligningsordning	-0,9
Pinsepakken	0,8
Overdragelse af statshavne	-0,7
Kapitaludtræk fra Post Danmark	0,3
Ekstraordinær indfrielse af saneringslån (Københavns kommune)	0,5
Ekstraordinært udbytte fra PostDanmark og DSB	0,2
Frivillige indbetalinger af personskat	0,4
Opløsning af Dansk Eksportfinansieringsfond	0,2
Omlægning af kredittider for moms (inkl. afledt effekt på andre afgifter)	12,4
Omlægning af kredittider for vandafgiften	0,2
Afvikling af ejendomsselskabet TOR I/S	-1,0
Ændring af procentgodtgørelse	0,5
Kraftvarmeværkers efterbetaling	0,3
Overførsel fra Hypotekbankens reserver	1,0
Salg af aktier i Københavns Lufthavn	0,9
Tilbageførsel fra Danmarks Erhvervsfond	0,2
2000 i alt	21,5

Tabel 1 (fortsat)**Engangsforbedringer og ekstraordinære forhold, 1997-2012**

Mia. kr., årets priser	
Korrektion vedr. pensionsafkastskat	-11,8
Selskabsskat	7,9
Korrektion vedr. Nordsø-indtægter	0,7
Afregning af indkomstskat til kommunerne for indkomståret 1999	-0,1
Afregning af kapitalpensionsafgift til kommunerne for indkomståret 1999	-0,3
Korrektion vedr. afregning i 2004 af personskat mv. til kommunerne for 2001	2,1
Korrektion vedr. afregning i 2003 af kapitalpensionsafgift til kommunerne for 2001	0,1
Likviditetsmæssige forskydninger vedr. den kommunale momsudligningsordning	-0,7
Ekstraordinært aktieudbytte fra DONG m.fl.	1,0
Stramning af momskredittider for store virksomheder	14,4
Afskaffelse af importmoms	-1,9
Omlægning af momskredittider for landbrug (inkl. afledt effekt på andre afgifter)	0,5
Stramning af kredittid for lønsumsafgift	0,3
Pinsepakken	1,1
Frivillige skatteindbetalinger	6,3
Fastfrysning af personfradrag/nedsættelse af A-kassekontingent	-1,2
Ekstraordinært bidrag til EU sfa. omlægning af kredittider for moms i 2000	-0,5
Overdragelse af statshavne	-0,1
Ændret beskætning af husdyrbesætninger	0,4
Naturgas Sjællands overgang til DONG	-0,2
UMTS-licenser – ekstraordinær indtægt i 2001 i forhold til den årlige indtægt 10 år frem	0,7
Indbetaling fra DTU m.fl. vedr. overgang til selveje	1,8
Tilbagebetaling af kantinemoms	-0,3
Statens forsknings- og uddannelsesbygninger	-0,6
Afregning vedr. told og landbrugsafgifter til EU (refusion af opkrævningsomkostninger)	-0,4
2001 i alt	19,2

Tabel 1 (fortsat)**Engangsforbedringer og ekstraordinære forhold, 1997-2012****Mia. kr., årets priser**

Korrektion vedr. pensionsafkastskat	-12,6
Selskabsskat	3,2
Korrektion vedr. Nordsø-indtægter	-1,8
Afregning af personskat mv. til kommunerne for indkomståret 2000	-2,8
Afregning af kapitalpensionsafgift til kommunerne for indkomståret 2000	-0,8
Korrektion vedr. afregning i 2005 af personskat mv. til kommunerne for 2002	-0,2
Likviditetsmæssige forskydninger vedr. den kommunale momsudligningsordning	1,1
Pinsepakke	0,8
Ekstraordinært bidrag til EU som følge af omlægning af kredittider for momsen i 2001	-0,4
Fastfrysning af personfradrag/nedsettelse af A-kassekontingent	1,2
EU-formandskab	-0,8
Stramning af kredittider for A-skat og arbejdsmarkedsbidrag	14,8
Tilbagebetaling af kantineoms	-0,5
Omlægning af statslige aktiver	0,7
Konkurrenceevnepakke, lempelse af kredittid for mellemstore virksomheder	-1,5
Mindreforbrug som følge af reduktion af videreførte midler	0,5
Regeringsinitiativer i forbindelse med FL02 og 100-dages programmet	0,2
Ekstraordinært låneafdrag fra DONG	0,5
Mindreudgift vedr. tjenestemandspensioner	1,6
Statens forsknings- og uddannelsesbygninger	0,9
Afregning vedr. told og landbrugsafgifter til EU (refusion af opkrævningsomkostninger)	0,4
Tilbageførsel fra Danmarks Erhvervsfond	0,4
2002 i alt	4,7

Tabel 1 (fortsat)**Engangsforbedringer og ekstraordinære forhold, 1997-2012**

Mia. kr., årets priser	
Korrektion vedr. pensionsafkastskat	-5,9
Selskabsskat	7,5
Korrektion vedr. Nordsø-indtægter	-6,0
Afregning af indkomstskat mv. til kommunerne for indkomståret 2000	-0,3
Afregning af kapitalpensionsafgift til kommunerne for indkomståret 2001	-0,1
Korrektion vedr. afregning i 2006 af personskat mv. til kommunerne for 2003	-2,1
Likviditetsmæssige forskydninger vedr. den kommunale momsudligningsordning	1,8
Modregning af regeringsinitiativer i forbindelse med FL02 og 100-dages programmet	-0,2
Ekstraordinært udbytte fra DSB	0,2
Omlægning af statslige aktiver	1,0
Én afregningskonto	3,5
DONG ekstraordinært afdrag af lån	0,4
Overførsel af midler fra Hypotekbanken	0,3
Supplerende engangsydelse til folkepensionister	-0,4
Grænsehandel	-0,3
Medarbejderaktieordninger, jf. Coloplast-dommen	-1,0
Tabt landsretskendelse vedr. momsopgørelse fra selvejende institutioner	-0,1
Tilbagebetaling af kantineoms	-0,1
Tilkendt erstatning i Wanadoo-sagen	0,1
Ejendomssalg på ministerområder	0,1
Indtægt fra salg af radio-sendetilladelser (P5 og P6)	0,1
Teknisk omlægning vedr. SES, kontorejendomme	0,2
Førtidig indfrielse af udviklingslån (Indien)	0,5
Ekstraordinær tilbagebetaling af EU-bidrag for 2003	0,6
Tilbageførsel fra Danmarks Erhvervsfond	0,5
2003 i alt	0,4

Tabel 1 (fortsat)**Engangsforbedringer og ekstraordinære forhold, 1997-2012****Mia. kr., årets priser**

Korrektion vedr. pensionsafkastskat	10,7
Selskabsskat	-2,0
Korrektion vedr. Nordsø-indtægter	-2,4
Afregning af personskat mv. til kommunerne for indkomståret 2001	-2,1
Udlodninger fra IØ og IFU samt afvikling af investeringsfonden for vækstmarkeder	1,4
Tabt landsretskendelse vedr. momsopgørelse fra selvejende institutioner	-0,1
Overførsel af midler fra Hypotekbanken	0,5
Ekstra bevilling til udbetaling af overarbejde	-0,1
Aftale vedrørende DUC's olie- og gasindvinding	2,0
Køb af Gastra A/S	-1,1
Aktieudbytte fra Dong A/S	1,1
Ekstraordinært udbytte fra DSB	0,1
Overdragelse af statens aktiepost i Orange Holding	0,1
Tilbagebetaling af statsstøtte	1,1
Rekapitalisering af TV2/Danmark	-0,8
Tilbageførsel fra Danmarks Erhvervsfond	0,7
2004 i alt	9,1

Tabel 1 (fortsat)**Engangsforbedringer og ekstraordinære forhold, 1997-2012****Mia. kr., årets priser**

Korrektion vedr. pensionsafkastskat	21,4
Selskabsskat	0,6
Korrektion vedr. Nordsø-indtægter	2,4
Afregning af personskat mv. til kommunerne for indkomståret 2002	0,2
Likviditetsmæssige forskydninger vedr. den kommunale momsudligningsordning	-1,4
Køb og salg af bygninger og grunde mv.	0,1
Overførsel af midler fra Hypotekbanken	2,2
Stiftertilgodehavende i Københavns Havn	0,7
Udbetalinger af opsparede midler til universiteterne	-0,8
Salg af statens Bilinspektion	0,5
Salg af Gastra A/S	1,1
Salg af statens aktier i Bella Center A/S	0,1
Ekstraordinære udbytter under §28	0,8
Salg af aktier i Post Danmark	1,4
Indfrielse af statslån til institutioner under § 20	0,6
Engangsudgifter ifm. Overdragelse af skatteligningen til staten	-0,5
Kapitalindskud i Bornholmstrafikken A/S	-0,2
Indtægter for omlægning af Danmarks Skibskreditfond	0,4
Tilbageførsel fra Danmarks Erhvervsfond	0,4
2005 i alt	30,0
Korrektion vedr. pensionsafkastskat	4,6
Selskabsskat	-1,5
Korrektion vedr. Nordsø-indtægter	7,4
Afregning af personskat mv. til kommunerne for indkomståret 2003	2,1
Omlægning af den kommunale momsudligningsordning	-5,9
Overførsel af midler fra Hypotekbanken	0,1
Udlodninger fra IØ og IFU	0,3
Ekstraordinære udbytter under §28	0,7
Tilbageførsel fra Danmarks Erhvervsfond	1,6
2006 i alt	9,5

Tabel 1 (fortsat)**Engangsforbedringer og ekstraordinære forhold, 1997-2012****Mia. kr., årets priser**

Korrektion vedr. pensionsafkastskat	-13,0
Selskabsskat	-1,5
Korrektion vedr. Nordsø-indtægter	0,9
Omlægning af statslige aktiver (§ 35.11.52.10)	0,1
Udlodninger fra IØ og IFU (fundene § 06.11.21 og § 08.36.06)	0,6
Ekstraordinære udbytter under §28	0,6
Etårige puljer	-0,3
Tilbageførelse fra Danmarks Erhvervsfond	1,6
Kompensation fra Esbjerg Kommune sfa. At staten overtager opgaver vedr. Esbjerg havn	0,2
Salg af Scandlines	5,7
2007 i alt	-5,1
Korrektion vedr. pensionsafkastskat, inkl. Kompensation for indeksobligationer	-23,9
Selskabsskat	0,3
Korrektion vedr. Nordsø-indtægter	7,0
Omlægning af statslige aktiver (§ 35.11.52.10)	0,0
Udlodninger fra IØ og IFU (fundene § 06.11.21 og § 08.36.06)	0,8
Salg af ejendomme og grunde	0,2
Ekstraordinære udbytter under §28	0,4
Tilbageførelse fra Danmarks Erhvervsfond	0,5
Etårige puljer	0,0
Midlertidig obligatorisk opsparing på 1 pct. Af de statslige driftsrammer	0,8
Efterbetalt efterløn	-0,5
Kapitalindskud i Danmarks grundforskningsfond	-3,0
Udskydelser af statslige projekter og udgifter	0,5
Kapitalindskud i Eksportkreditfonden	-0,2
2008 i alt	-17,1

Tabel 1 (fortsat)**Engangsforbedringer og ekstraordinære forhold, 1997-2012****Mia. kr., årets priser**

Korrektion vedr. pensionsafkastskat	-9,5
Selskabsskat	6,4
Korrektion vedr. Nordsø-indtægter	-3,2
Afgift af udbetalte SP-midler	17,1
Øgede pensionsbetalinger på baggrund af forårspakke 2.0	-2,1
Omlægning af statslige aktiver	0,0
Udlodninger fra IØ og IFU (fondene § 06.11.21 og § 08.36.06)	0,2
Tilbageførelse fra Danmarks Erhvervsfond	0,3
Midlertidig obligatorisk opsparing på 1 pct. Af de statslige driftsrammer	-0,9
Nedlæggelse af Fiskeribanken (§ 7.11.28.10)	0,3
Etårige puljer	-1,7
Nedlukning af aktiviteter i Nordsøen	-3,0
Udskydelser af statslige projekter og udgifter	-0,1
Højere EU-bidrag 2007-2009	-1,1
Mindreindtægt vedr. landbrugsstøtte som følge af EU-afgørelse	-0,7
Kapitaludvidelse i SAS	-0,6
Salg og køb af ejendomme og grunde	0,2
Garantiprovision ved statsgaranti ved obligationslån	0,0
Indskud i vækstfonden	-0,5
Fusion af Post Danmark A/S og Posten AB	2,2
COP15	-1,0
Indtægter ved lukning af skibsgarantifonden	0,1
Kapitalindskud i Eksport Kredit Fonden	-0,4
2009 i alt	1,9

Tabel 1 (fortsat)**Engangsforbedringer og ekstraordinære forhold, 1997-2012**

Mia. kr., årets priser	
Korrektion vedr. pensionsafkastskat	-27,2
Selskabsskat	-2,0
Korrektion vedr. Nordsø-indtægter	-3,6
Afgift af udbetalte SP-midler	1,2
Afregning af personskat mv. til kommunerne for indkomståret 2007	0,9
Omlægning af statslige aktiver	0,0
Udlodninger fra IØ og IFU (fondene § 06.11.21 og § 08.36.06)	0,1
Tilbageførelse fra Danmarks Erhvervsfond	0,2
Etårige puljer	-0,6
Kapitaludvidelse i SAS og aktiekøb i DONG mv.	-2,0
Omdannelse af Naviar til selvstændig offentlige virksomhed	-1,2
Overdragelse af gymnasier mv. i forbindelse med overgang til selveje	2,7
Indtægter fra individuelle garantier	0,5
Arbejdsmarkedets feriefond	0,6
2010 i alt	-30,5

Tabel 1 (fortsat)**Engangsforbedringer og ekstraordinære forhold, 1997-2012****Mia. kr., årets priser**

Afregning af personskat mv. til kommunerne for indkomståret 2008	4,0
Korrektion vedr. pensionsafkastskat	16,2
Selskabsskat	2,5
Korrektion vedr. Nordsø-indtægter	3,4
Omlægning af statslige aktiver	0,0
Udlodninger fra IØ og IFU (fondene § 06.11.21 og § 08.36.06)	0,6
Tilbageførelse fra Danmarks Erhvervsfond (8.32.03)	0,2
Overtagelse af DR's pensionskasse	0,8
Midler fra Det Kommunale Momsfonds kapitalbeholdning (16.91.42)	0,2
Kompensation til kommunerne for tilbagebetaling af grundskyld	-0,5
Etårige puljer: Akut-, sosu- og nedrivningspulje	-0,7
Konvertering af lån til aktier i Aarhus Lokalbank	-0,1
Tab på statslige kapitalindskud i Amagerbanken og Elk Bank og Fjordbank Mors A/S og Max Bank	-2,4
Indtægter fra individuelle garantier	1,6
Tab på individuelle garantier ved Finansiell Stabilitets overtagelse af Amagerbanken	-2,1
Tab på individuelle garantier ved Finansiell Stabilitets overtagelse af Fjordbank Mors	-1,1
Tab på individuelle garantier ved Finansiell Stabilitets overtagelse af Max Bank	-0,5
Statslån til Furesø Kommune	-2,9
Regulering af hensættelser vedr. det almene boligområde	7,8
2011 i alt	27,0

Tabel 1 (fortsat)**Engangsforbedringer og ekstraordinære forhold, 1997-2012****Mia. kr., årets priser**

Korrektion vedr. pensionsafkastskat	5,9
Selskabsskat	0,2
Korrektion vedr. Nordsø-indtægter	4,6
Ændrede kredittider for tobaksafgifter	0,5
Omlægning af statslige aktiver	0,0
Udlodninger fra IØ og IFU (fondene § 06.11.21)	0,4
Udgifter til EU-formandskab	-0,2
Indtægter fra individuelle garantier	1,3
Kompensation til kommunerne for tilbagebetaling af grundskyld	-0,6
Udbetalinger af efterlønsbidrag	-17,6
Konvertering af lån til aktier i Vestjysk Bank	-0,3
Tab på kapitalbeviser i Sparekassen Østjylland og Spar Salling	-0,3
Nedlukning af anlæg til olie og gasproduktion	-5,0
2012 i alt	-11,2

Bilag 2

Tabel 1
Offentlige finanser, 2011-2013

	2011			2012			2013		
	Dec.	Maj	Ændr.	Dec.	Maj	Ændr.	Dec.	Maj	Ændr.
Mia. kr., løbende priser									
Forbrug	515,0	511,3	-3,7	527,6	527,6	0,0	537,4	536,4	-1,0
Overførsler	312,4	311,6	-0,8	328,3	325,6	-2,7	336,5	333,5	-3,1
Investeringer	40,4	39,6	-0,8	46,8	43,8	-3,0	36,3	36,3	0,0
Renteudgifter	39,3	37,5	-1,8	34,7	32,9	-1,8	34,5	33,8	-0,7
Subsidier	44,7	46,5	1,8	47,0	49,7	2,7	47,3	52,4	5,0
Øvrige udgifter ¹⁾	64,8	66,2	1,4	76,5	79,2	2,6	59,1	60,9	1,8
Udgifter i alt²⁾	1.016,6	1.012,7	-3,9	1.060,9	1.058,8	-2,2	1.051,2	1.053,3	2,0
Personskatter mv. ³⁾	366,5	371,1	4,6	378,9	385,1	6,2	399,3	405,9	6,6
Arbejdsmarkedsbidrag	80,7	80,7	0,0	82,0	82,5	0,4	83,8	84,1	0,3
Selskabsskatter	50,2	50,3	0,1	54,9	56,6	1,7	60,5	60,7	0,2
Pensionsafkastskat	12,0	37,4	25,4	5,3	22,6	17,3	10,6	18,7	8,1
Moms	177,8	179,0	1,2	183,5	186,1	2,6	187,5	190,2	2,7
Registreringsafgift	14,8	14,3	-0,5	16,1	16,2	0,1	16,9	17,7	0,8
Øvrige indirekte skatter	108,7	108,3	-0,3	112,5	112,4	-0,2	119,6	118,3	-1,2
Øvrige skatter ⁴⁾	18,2	18,2	0,1	18,3	18,5	0,2	16,2	17,6	1,4
Renteindtægter	29,4	29,0	-0,4	29,8	29,0	-0,8	30,8	31,9	1,0
Bruttoestindkomst	34,5	34,7	0,2	35,5	35,6	0,1	36,5	36,4	-0,1
Øvrige indtægter ⁵⁾	52,7	55,0	2,3	43,3	43,9	0,6	41,2	39,1	-2,2
Indtægter i alt²⁾	945,4	978,0	32,6	960,2	988,4	28,2	1.003,0	1.020,7	17,7

Tabel 1 (fortsat)
Offentlige finanser, 2011-2013

	2011			2012			2013		
	Dec.	Maj	Ændr.	Dec.	Maj	Ændr.	Dec.	Maj	Ændr.
Mia. kr., løbende priser									
Offentlig saldo	-71,2	-34,7	36,5	-100,7	-70,4	30,4	-48,2	-32,6	15,6
Renter, netto	9,9	8,5	-1,4	4,9	3,9	-1,1	3,7	1,9	-1,7
Offentlig primær saldo ⁵⁾	-61,3	-26,2	35,1	-95,8	-66,5	29,3	-44,5	-30,6	13,9

- 1) Øvrige udgifter indeholder blandt andet kapitaloverførsler, overførsler til Færøerne og Grønland samt bidrag til EU's budget.
- 2) Opgørelsen af de samlede offentlige udgifter og indtægter afviger fra Danmarks Statistiks nye reviderede opgørelse. Det offentlige forbrug omfatter indtægter fra salg af varer og tjenester samt beregnede udgifter til afskrivninger, og i lyset heraf er det valgt at fastholde den hidtidige opgørelsesmetode. Danmarks Statistiks opgørelse af de offentlige udgifter omfatter ikke det offentlige varesalg, der flyttet til indtægtsopgørelsen, ligesom der ikke længere indgår beregnede afskrivninger i de offentlige udgifter og de offentlige indtægter. På den baggrund afviger opgørelsen af de samlede udgifter og indtægter definatorisk fra Danmarks Statistiks opgørelse.
- 3) Personskatter mv. indeholder: Kildeskatter, ejendomsværdiskat, vægtafgift fra husholdninger, afgift af dødsboer og gaver samt andre personlige skatter.
- 4) Øvrige skatter indeholder bidrag til sociale ordninger (A-kassebidrag og efterlønsbidrag).
- 5) Øvrige indtægter indeholder blandt andet overskud af offentlig virksomhed, diverse drifts- og kapitaloverførsler fra andre indenlandske sektorer og EU samt imputerede (beregnete) indtægter i form af bidrag til tjenestemandspensioner.
- 6) Den primære saldo angiver stillingen på de offentlige finanser før nettorentudgifter.

www.fm.dk

